

KAJA BELIALS

MATEMAATIKA

TÖÖVIHIK 3. KLASSILE

IV OSA

Kirjastus SKRIIBUS

Kaja Belials
Matemaatika töövihik 3. klassile
IV osa

Kirjastus Skriibus kinnitab:
Töövihik vastab põhikooli riiklikule õppekavale.

Retsenseerinud Mare Kiisk, Hannes Jukk

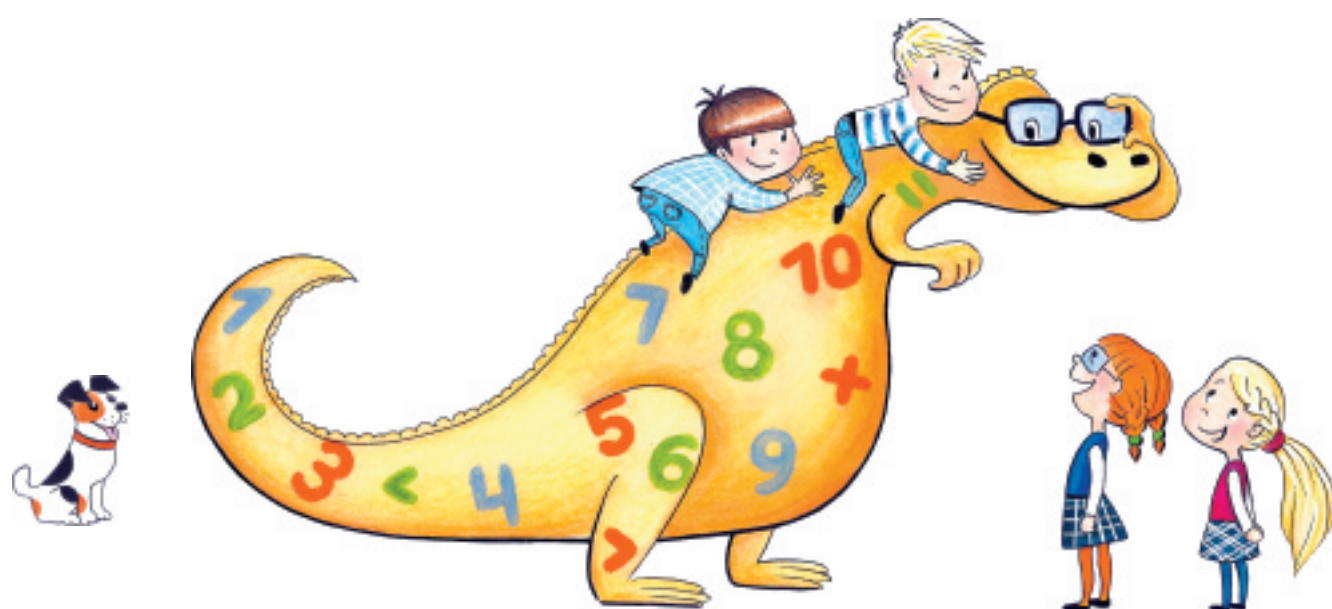
Kunstnik: Elo Annion
Keeletoimetaja: Ester Kangur
Kujundaja ja küljendaja: Margus Kurm

© Kaja Belials ja kirjastus Skriibus, 2017
Illustratsioonid © Elo Annion

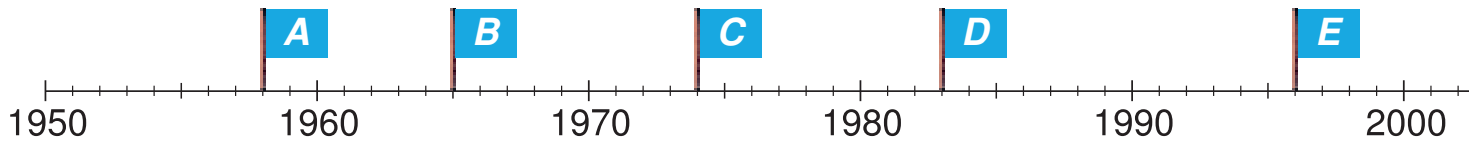
Kõik õigused on kaitstud. Ilma autoriõiguse omanike eelneva kirjaliku nõusolekuta ei ole lubatud ühtki selle töövihiku osa paljundada ega levitada ühelgi viisil.

Kirjastus Skriibus
www.skriibus.ee

Trükitud AS Printon trükikojas
ISBN 978-9949-9889-1-4

ARVUD TUHANDEST KÜMNE TUHANDENI

1. Millised arvud on arvkiirel tähistatud lipukestega?

A = 1958 B = 1965 C = 1974 D = 1983 E = 1996

2. Loe kõik ruudustikul olevad arvud. Lõpeta ruudustiku all olevad laused.

100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000
1100	1200	1300	1400	1500	1600	1700	1800	1900	2000
2100	2200	2300	2400	2500	2600	2700	2800	2900	3000
3100	3200	3300	3400	3500	3600	3700	3800	3900	4000
4100	4200	4300	4400	4500	4600	4700	4800	4900	5000
5100	5200	5300	5400	5500	5600	5700	5800	5900	6000
6100	6200	6300	6400	6500	6600	6700	6800	6900	7000
7100	7200	7300	7400	7500	7600	7700	7800	7900	8000
8100	8200	8300	8400	8500	8600	8700	8800	8900	9000
9100	9200	9300	9400	9500	9600	9700	9800	9900	10 000

- Ruudustiku samas reas on iga eelnev arv järgmisest 100 võrra väiksem.
- Ruudustiku samas veerus on iga järgnev arv eelmisest 1000 võrra suurem.

3. Kirjuta igale arvule eelnev ja järgnev arv.

4499	4500	4501	7998	7999	8000	2999	3000	3001
2599	2600	2601	5998	5999	6000	7999	8000	8001

ARVUD TUHANDEST KÜMNE TUHANDENI

1. Kirjuta need arvud.

- Selles arvus on 2 tuhandelist, 7 sajalist, 5 kümnelist ja 4 ühelist. 2754
- Selles arvus on 6 tuhandelist, 5 sajalist ja 9 ühelist. 6509
- Selles arvus on 4 tuhandelist, 7 sajalist ja 3 kümnelist. 4730
- Selles arvus on 9 tuhandelist, 2 sajalist ja 5 kümnelist. 9250

2. Kirjuta tabelisse sobivad arvud.

Arv	T	S	K	Ü
8485	8	4	8	5
6917	6	9	1	7
3634	3	6	3	4
5409	5	4	-	9
7053	7	-	5	3

Arv	T	S	K	Ü
3463	3	4	6	3
5049	5	-	4	9
6971	6	9	7	1
8584	8	5	8	4
5730	5	7	3	-

3. Järjesta ül 2 tabeli esimeses veerus olevad arvud kasvavas järjekorras.

3463 3634 5049 5409 5730 6917 6971 7053 8485 8584

4. Arvuta. Lahenda ristsõna, kirjutades saadud vastus sõnadega.

- $8500 + 500 =$ 9000
- $300 + 700 =$ 1000
- $2600 + 400 =$ 3000
- $9500 + 500 =$ 10000
- $6100 + 900 =$ 7000
- $4200 + 800 =$ 5000
- $5400 + 600 =$ 6000
- $7950 + 50 =$ 8000
- $1970 + 30 =$ 2000
- $3800 + 200 =$ 4000

1. ü h e k s a t u h a t

2. ü k s t u h a t

3. k o l m e t u h a t

4. k ü m m e t u h a t

5. s e i t s e t u h a t

6. v i i s t u h a t

7. k u u s t u h a t

8. k a h e k s a t u h a t

9. k a k s t u h a t

10. n e l i t u h a t

5. Jooni alla õiged arvud. Kirjuta iga rea tühja kasti veel üks sobiv arv.

Tuhandelisi on 5	<u>5802</u>	6451	9512	<u>5444</u>	4555	<u>5</u> __
Sajalisi on 7	<u>4789</u>	7632	<u>5717</u>	<u>2733</u>	4077	<u>7</u> __
Kümnelisi on 3	3313	<u>1733</u>	4308	<u>9436</u>	7313	__ <u>3</u>
Ühelisi on 4	<u>8644</u>	4642	<u>2784</u>	<u>1244</u>	4433	__ <u>4</u>

6. Võrdle arvusid.

4637, 4367, 3476 $3476 < 4367 < 4637$	9716, 9761, 9167 $9761 > 9716 > 9167$
8523, 8333, 5883 $5883 < 8333 < 8523$	2405, 2054, 2450 $2450 > 2405 > 2054$
7477, 7747, 7774 $7477 < 7747 < 7774$	3912, 1239, 3129 $3912 > 3129 > 1239$
1424, 4212, 2124 $1424 < 2124 < 4212$	3462, 4263, 3642 $4263 > 3642 > 3462$
9063, 6093, 9630 $6093 < 9063 < 9630$	3232, 2323, 3322 $3322 > 3232 > 2323$
5775, 7755, 5577 $5577 < 5775 < 7755$	9999, 10 000, 9991 $10000 > 9999 > 9991$

7. Kirjuta puuduvad arvud.

5200	5300	5400	5500	5600	5700	5800	5900	6000	6100
4320	4340	4360	4380	4400	4420	4440	4460	4480	4500
7670	7665	7660	7655	7650	7645	7640	7635	7630	7625
8000	7800	7600	7400	7200	7000	6800	6600	6400	6200

ARVUD TUHANDEST KÜMNE TUHANDENI

1. Arvuta.

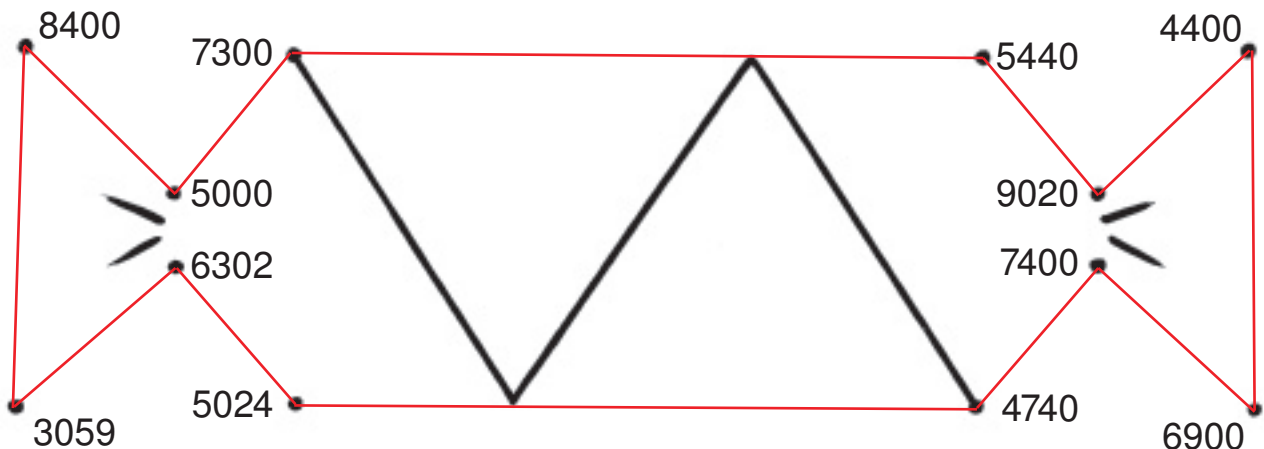
$630 - 30 =$ 600	$750 - 200 =$ 550	$480 - 5 =$ 475
$5630 - 30 =$ 5600	$7750 - 200 =$ 7550	$2480 - 5 =$ 2475
$840 - 40 =$ 800	$960 - 400 =$ 560	$750 - 3 =$ 747
$4840 - 40 =$ 4800	$3960 - 400 =$ 3560	$5750 - 3 =$ 5747

2. Arvuta. Ühenda joonega võrdsete vastustega kastid.

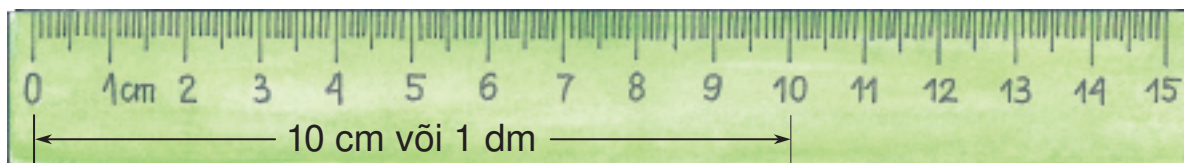
$6450 + 20 =$ 6470	$7960 - 400 =$ 7560
$7260 + 300 =$ 7560	$6870 - 400 =$ 6470
$2430 + 4000 =$ 6430	$7948 - 8 =$ 7940
$7935 + 5 =$ 7940	$6480 - 50 =$ 6430
$4200 + 200 =$ 4400	$4450 - 50 =$ 4400

3. Arvuta. Leia saadud vastused joonisel. Ühenda arvud samas järjekorras, nagu need on tulpades. Liigu mööda tulpasid. Värvi pilt.

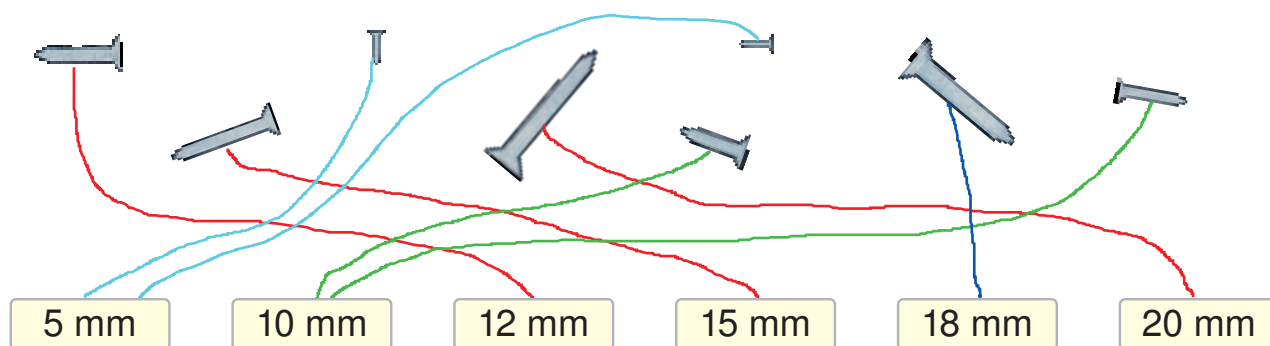
$7380 - 80 =$ 7300	$9900 - 3000 =$ 6900	$6392 - 90 =$ 6302
$5640 - 200 =$ 5440	$7425 - 25 =$ 7400	$3959 - 900 =$ 3059
$9090 - 70 =$ 9020	$4750 - 10 =$ 4740	$8437 - 37 =$ 8400
$4800 - 400 =$ 4400	$5524 - 500 =$ 5024	$5670 - 670 =$ 5000

PIKKUSTE MÕÕTMINE. MILLIMEETER

1. Hinda silma järgi naelte pikkust. Seejärel mõõda ning ühenda joonega nael ja selle pikkus.

2. Arvuta pikkus ja joonesta sirglõik.

Sirglõik $AB = 35$ mm.

Sirglõik CD on 16 mm pikem kui sirglõik AB .

$$CD = 35 \text{ mm} + 16 \text{ mm} = 51 \text{ mm}$$

Sirglõik EF on 18 mm lühem kui sirglõik CD .

$$EF = 51 \text{ mm} - 18 \text{ mm} = 33 \text{ mm}$$

Sirglõigu GH pikkuse saad, kui liidad sirglõikude AB ja EF pikkused.

$$GH = 35 \text{ mm} + 33 \text{ mm} = 68 \text{ mm}$$

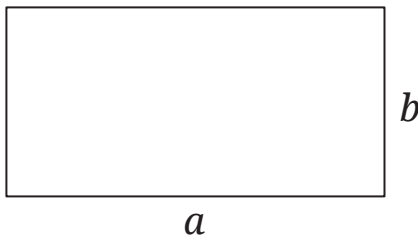

Sirglõigu IJ pikkuse saad, kui jagad sirglõigu GH pikkuse kahega.

$$IJ = 68 \text{ mm} : 2 = 34 \text{ mm}$$

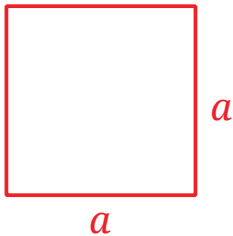
3. Mõõda ristküliku külgede pikkused millimeetrites. Arvuta ristküliku ümbermõõt.

$a = 50$	mm								
$b = 25$	mm								
$P = 2 \cdot (a + b)$									

P	=	2	·	(	5	0	mm	+	2	5	mm)	=	2	·	7	5	mm	=	1	5	0	mm
---	---	---	---	---	---	---	----	---	---	---	-----	---	---	---	---	---	----	---	---	---	---	----

4. Joonesta ruut, mille ümbermõõt on 100 millimeetrit. Arvuta ruudu külje pikkus.

$P = 4 \cdot a = 100$	mm								
$a = 100$	mm	:	4	=	25	mm			
$a = 25$	mm								

5. Järjesta. Alusta kõige lühemast.

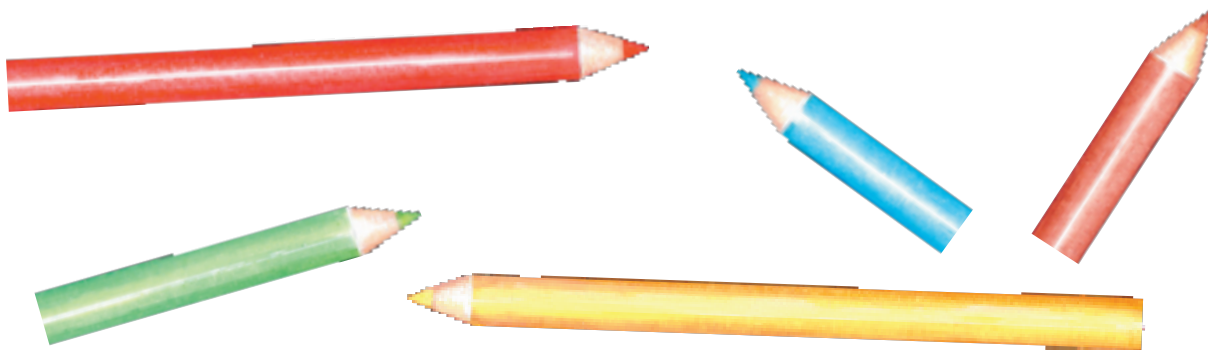
607 mm	617 mm	767 mm	670 mm	671 mm	176 mm
176 mm	607 mm	617 mm	670 mm	671 mm	767 mm
235 mm	523 mm	305 mm	503 mm	335 mm	532 mm
235 mm	305 mm	335 mm	503 mm	523 mm	532 mm

6. Järjesta. Alusta kõige pikemast.

962 mm	629 mm	926 mm	296 mm	269 mm	692 mm
962 mm	926 mm	692 mm	629 mm	296 mm	269 mm
145 mm	541 mm	514 mm	415 mm	154 mm	451 mm
541 mm	514 mm	451 mm	415 mm	154 mm	145 mm

SENTIMEETER

1. Mõõda pliiatsite pikkused ja kirjuta vastused tabelisse.

Pliats	Pikkus millimeetrites	Pikkus sentimeetrites ja millimeetrites
Punane	85 mm	8 cm 5 mm
Roheline	52 mm	5 cm 2 mm
Sinine	36 mm	3 cm 6 mm
Kollane	98 mm	9 cm 8 mm
Pruun	38 mm	3 cm 8 mm

2. Teisenda.

10 mm = 1 cm	90 mm = 9 cm	50 mm = 5 cm
30 mm = 3 cm	70 mm = 7 cm	80 mm = 8 cm
500 mm = 50 cm	800 mm = 80 cm	200 mm = 20 cm
600 mm = 60 cm	700 mm = 70 cm	300 mm = 30 cm

3. Teisenda sentimeetriteks ja millimeetriteks.

Näide. $25 \text{ mm} = 20 \text{ mm} + 5 \text{ mm} = 2 \text{ cm } 5 \text{ mm}$

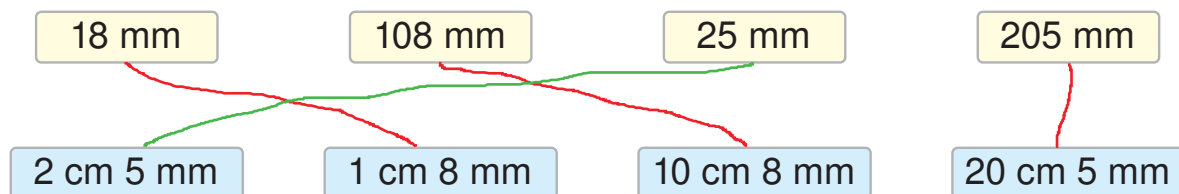
36 mm = 3 cm 6 mm	43 mm = 4 cm 3 mm
79 mm = 7 cm 9 mm	62 mm = 6 cm 2 mm
709 mm = 70 cm 9 mm	620 mm = 62 cm 0 mm
48 mm = 4 cm 8 mm	408 mm = 40 cm 8 mm
215 mm = 21 cm 5 mm	412 mm = 41 cm 2 mm

4. Teisenda millimeetriteks.

Näide. $9 \text{ cm } 7 \text{ mm} = 90 \text{ mm} + 7 \text{ mm} = 97 \text{ mm}$

$5 \text{ cm } 8 \text{ mm} = \boxed{58} \text{ mm}$	$4 \text{ cm } 2 \text{ mm} = \boxed{42} \text{ mm}$	$40 \text{ cm } 2 \text{ mm} = \boxed{402} \text{ mm}$
$3 \text{ cm } 6 \text{ mm} = \boxed{36} \text{ mm}$	$9 \text{ cm } 1 \text{ mm} = \boxed{91} \text{ mm}$	$90 \text{ cm } 1 \text{ mm} = \boxed{901} \text{ mm}$
$2 \text{ cm } 2 \text{ mm} = \boxed{22} \text{ mm}$	$6 \text{ cm } 7 \text{ mm} = \boxed{67} \text{ mm}$	$60 \text{ cm } 7 \text{ mm} = \boxed{607} \text{ mm}$

5. Ühenda joonega võrdsed pikkused.

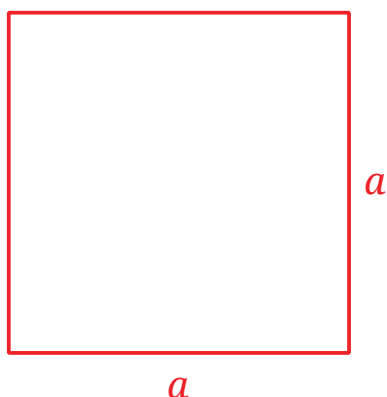
6. Võrdle: <, >, = .

$25 \text{ cm} \boxed{>} 50 \text{ mm}$	$6 \text{ cm} \boxed{<} 65 \text{ mm}$	$40 \text{ cm} \boxed{=} 400 \text{ mm}$
$9 \text{ cm} \boxed{=} 9 \text{ mm}$	$6 \text{ cm} \boxed{>} 55 \text{ mm}$	$35 \text{ cm} \boxed{>} 305 \text{ mm}$

7. Arvuta.

$48 \text{ mm} + 25 \text{ mm} = \boxed{73} \text{ mm} = \boxed{7} \text{ cm } \boxed{3} \text{ mm}$
$28 \text{ mm} + 38 \text{ mm} = \boxed{66} \text{ mm} = \boxed{6} \text{ cm } \boxed{6} \text{ mm}$
$36 \text{ mm} + 36 \text{ mm} = \boxed{72} \text{ mm} = \boxed{7} \text{ cm } \boxed{2} \text{ mm}$
$47 \text{ mm} + 47 \text{ mm} = \boxed{94} \text{ mm} = \boxed{9} \text{ cm } \boxed{4} \text{ mm}$
$59 \text{ mm} + 29 \text{ mm} = \boxed{88} \text{ mm} = \boxed{8} \text{ cm } \boxed{8} \text{ mm}$
$52 \text{ mm} + 19 \text{ mm} = \boxed{71} \text{ mm} = \boxed{7} \text{ cm } \boxed{1} \text{ mm}$

8. Joonesta ruut, mille külje pikkus on 4 cm ja 5 mm. Arvuta ruudu ümbermõõt.

$a = 4 \text{ cm } 5 \text{ mm} = 45 \text{ mm}$
$P = 4 \cdot a = 4 \cdot 45 \text{ mm} =$
$= 180 \text{ mm} = 18 \text{ cm}$
$P = 18 \text{ cm}$

DETSIMEETER

1. Teisenda.

10 cm = 1 dm	80 cm = 8 dm	70 cm = 7 dm
50 cm = 5 dm	40 cm = 4 dm	60 cm = 6 dm
200 cm = 20 dm	800 cm = 80 dm	400 cm = 40 dm
300 cm = 30 dm	900 cm = 90 dm	500 cm = 50 dm

2. Teisenda detsimeetriteks ja sentimeetriteks.

Näide. 63 cm = 60 dm + 3 cm = 6 dm 3 cm

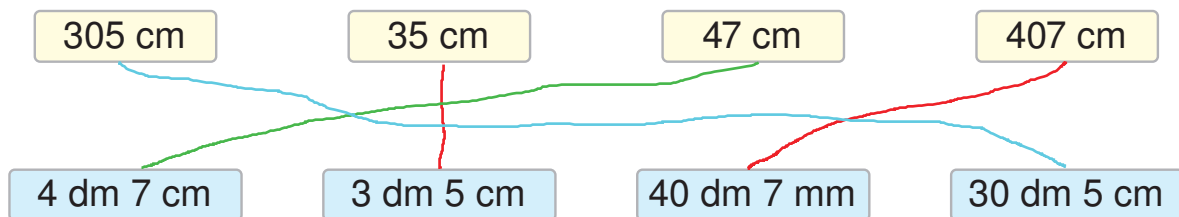
25 cm = 2 dm 5 cm	74 cm = 7 dm 4 cm
41 cm = 4 dm 1 cm	88 cm = 8 dm 8 cm
38 cm = 3 dm 8 cm	99 cm = 9 dm 9 cm
406 cm = 40 dm 6 cm	902 cm = 90 dm 2 cm
704 cm = 70 dm 4 cm	515 cm = 51 dm 5 cm

3. Teisenda sentimeetriteks.

Arutle nii. 5 dm 4 cm = 50 cm + 4 cm = 54 cm

6 dm + 7 cm = 67 cm	9 dm + 8 cm = 98 cm	30 dm + 5 cm = 305 cm
9 dm + 1 cm = 91 cm	4 dm + 1 cm = 41 cm	60 dm + 4 cm = 604 cm
3 dm + 4 cm = 34 cm	7 dm + 2 cm = 72 cm	20 dm + 9 cm = 209 cm

4. Ühenda joonega võrdsed pikkused.

5. Võrdle: <, >, = .

36 dm > 90 cm	90 dm = 900 cm	4 dm > 32 cm
2 dm > 18 cm	7 dm > 7 cm	16 dm > 106 cm

6. Arvuta.

$$48 \text{ cm} + 25 \text{ cm} = \boxed{73} \text{ cm} = \boxed{7} \text{ dm } \boxed{3} \text{ cm}$$

$$55 \text{ cm} + 17 \text{ cm} = \boxed{72} \text{ cm} = \boxed{7} \text{ dm } \boxed{2} \text{ cm}$$

$$28 \text{ cm} + 39 \text{ cm} = \boxed{67} \text{ cm} = \boxed{6} \text{ dm } \boxed{7} \text{ cm}$$

$$16 \text{ cm} + 16 \text{ cm} = \boxed{32} \text{ cm} = \boxed{3} \text{ dm } \boxed{2} \text{ cm}$$

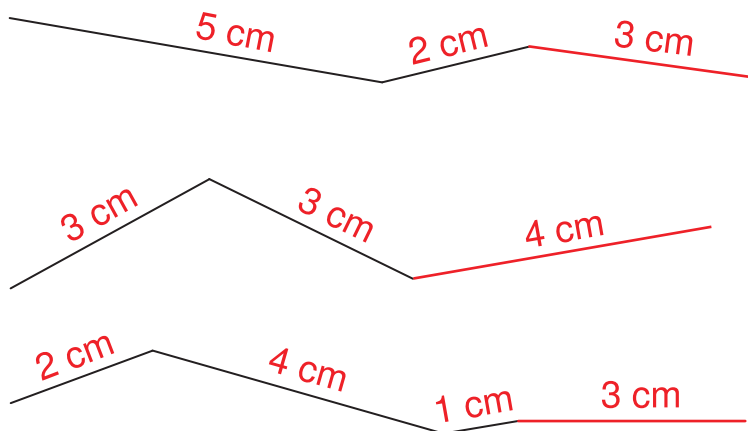
$$500 \text{ cm} + 50 \text{ cm} = \boxed{550} \text{ cm} = \boxed{55} \text{ dm}$$

$$200 \text{ cm} + 30 \text{ cm} = \boxed{230} \text{ cm} = \boxed{23} \text{ dm}$$

$$150 \text{ cm} + 20 \text{ cm} = \boxed{170} \text{ cm} = \boxed{17} \text{ dm}$$

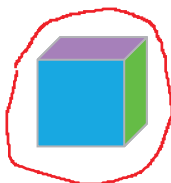
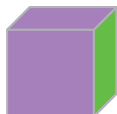
$$900 \text{ cm} + 40 \text{ cm} = \boxed{940} \text{ cm} = \boxed{94} \text{ dm}$$

7. Joonesta murdjoonele veel üks lüli, nii et iga murdjoone pikkus oleks 1 dm. Mõõda ja kirjuta lülide kohale nende pikkus.

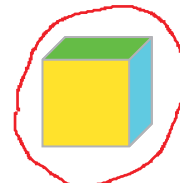

8. Vaatle kuubi pinnalaotust. Ümbritse ringiga kuup, mille pinnalaotust on kujutatud.

A

B

MEETER

1 m 28 cm

1 m 35 cm

1 m 46 cm

1 m 39 cm

1 m 7 cm

1. Kirjuta laste pikkused tabelisse. Lisa enda ja ühe klassikaaslase andmed.

Nimi	Pikkus meetrites ja sentimeetrites	Pikkus sentimeetrites
Liisu	1 m 28 cm	128 cm
Timmu	1 m 35 cm	135 cm
Tanel	1 m 46 cm	146 cm
Grete	1 m 39 cm	139 cm
Mikk	1 m 7 cm	107 cm

- ## 2. Mitme sentimeetri võrra on Mikk Tanelist lühem?

[illegible]

Vastus. Mikk on Tanelist lühem 39 cm võrra.

- ### 3. Mitme sentimeetri võrra on Grete Liisust pikem?

[illegible]

Vastus. Grete on Liisust pikem 11 cm võrra.

4. Mitme sentimeetri võrra erineb sinu pikkus Timmu pikkusest?

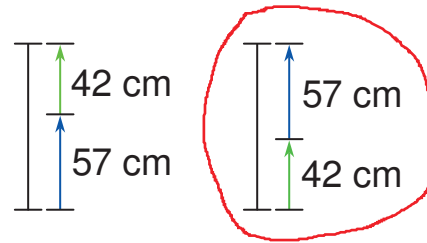
[illegible]

Vastus.

5. Ümbritse ringiga õige joonis ja arvuta.

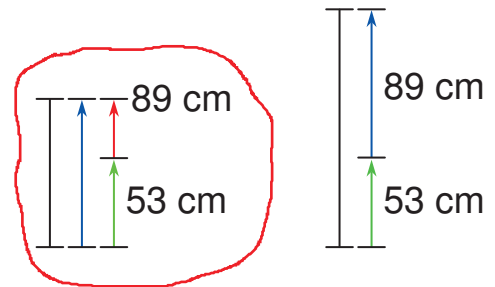
- Kusti oli sündides 42 cm pikkune. Ta on kasvanud 57 cm. Kui pikk on Kusti praegu?

4	2	c	m	+	5	7	c	m	=	9	9	c	m		
Vastus. Kusti on praegu 99 cm pikkune.															

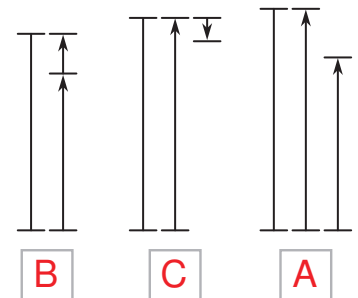
- Nora on 89 cm pikk. Sündides oli ta 53 cm pikkune. Mitu sentimeetrit on Nora kasvanud?

8	9	c	m	-	5	3	c	m	=	3	6	c	m		
Vastus. Nora on kasvanud 36 cm.															

6. Kirjuta iga joonise alla õige täht.

- A Mia isa on 195 cm pikk. Mia on 148 cm pikk.
- B Emil on 138 cm pikk. Ema on Emilist 35 cm pikem.
- C Isa on 187 cm pikk. Ema on 15 cm lühem.

7. Koosta eelmise ülesande andmete põhjal küsimused ja lahenda ülesanded.

A

Vastus.

Kui pikk on Emili ema?

B

1	3	8	c	m	+	3	5	c	m	=	1	7	3	c	m
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Vastus. Emili ema on 173 cm pikkune.

Kui pikk on ema?

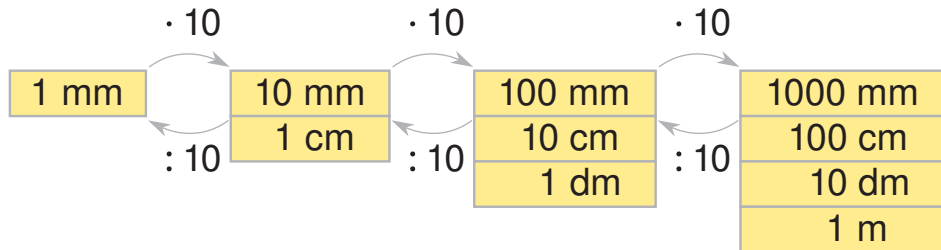
C

1	8	7	c	m	-	1	5	c	m	=	1	7	2	c	m
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Vastus. Ema on 172 cm pikkune.

HARJUTAME

JÄTA MEELDE

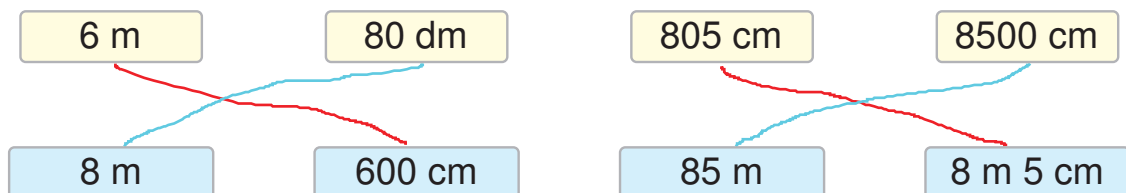
1. Teisenda.

Pikkus millimeetrites	Pikkus sentimeetrites	Pikkus detsimeetrites	Pikkus meetrites
2000 mm	200 cm	20 dm	2 m
7000 mm	700 cm	70 dm	7 m
9000 mm	900 cm	90 dm	9 m
6000 mm	600 cm	60 dm	6 m
5000 mm	500 cm	50 dm	5 m

2. Teisenda.

5 dm 5 cm = cm 7 dm 4 cm = cm 8 dm 9 cm = cm
 5 dm 5 cm = mm 7 dm 4 cm = mm 8 dm 9 cm = mm
 4 m = dm 2 m = dm 10 m = dm
 4 m = cm 2 m = cm 10 m = cm

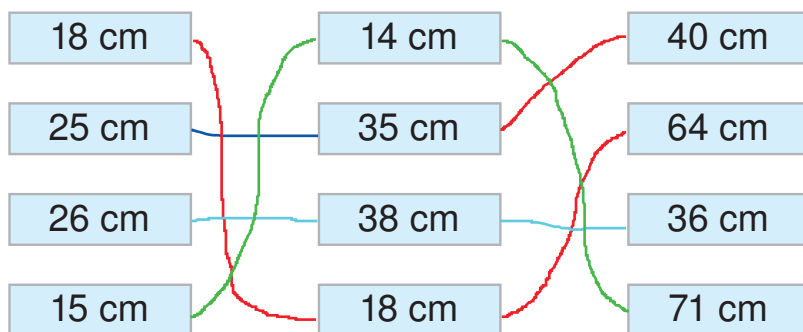
3. Ühenda joonega võrdsed pikkused.

4. Võrdle: <, >, = .

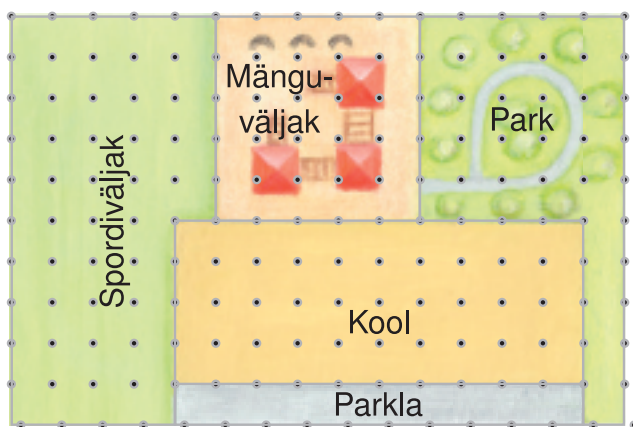
9 m 90 cm 600 dm 7 m 15 dm 150 cm
 80 cm 8 dm 60 m 402 cm 4 m 350 cm

- 5.** Ühenda kastid joonega nii, et neis välja toodud pikkuste summa oleks kokku meeter. Igast tulbast leiad ühe liidetava. Kirjuta liitmistehted.

	2	5	cm	+	3	5	cm	+	4	0	cm	=	1	0	0	cm	=	1	m
	1	8	cm	+	1	8	cm	+	6	4	cm	=	1	0	0	cm	=	1	m
	2	6	cm	+	3	8	cm	+	3	6	cm	=	1	0	0	cm	=	1	m
	1	5	cm	+	1	4	cm	+	7	1	cm	=	1	0	0	cm	=	1	m

6. Arvuta ümbermõõdud meetrites. Iga punkti vahe joonisel on 10 meetrit.

1) Spordiväljak	P =	300	m
2) Mänguväljak	P =	200	m
3) Kool	P =	280	m
4) Parkla	P =	220	m
5) Park	P =	300	m

[illegible]

KILOMEETER

1. Teisenda.

$4000 \text{ m} = \boxed{4} \text{ km}$

$5000 \text{ m} = \boxed{5} \text{ km}$

$9000 \text{ m} = \boxed{9} \text{ km}$

$2000 \text{ m} = \boxed{2} \text{ km}$

$7000 \text{ m} = \boxed{7} \text{ km}$

$6000 \text{ m} = \boxed{6} \text{ km}$

2. Teisenda.

$8 \text{ km } 700 \text{ m} = \boxed{8700} \text{ m}$

$6 \text{ km } 50 \text{ m} = \boxed{6050} \text{ m}$

$5 \text{ km } 600 \text{ m} = \boxed{5600} \text{ m}$

$3 \text{ km } 75 \text{ m} = \boxed{3075} \text{ m}$

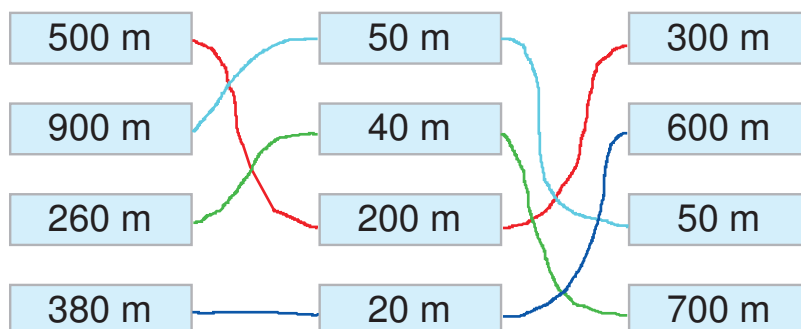
$4 \text{ km } 200 \text{ m} = \boxed{4200} \text{ m}$

$9 \text{ km } 9 \text{ m} = \boxed{9009} \text{ m}$

$9 \text{ km } 900 \text{ m} = \boxed{9900} \text{ m}$

$2 \text{ km } 4 \text{ m} = \boxed{2004} \text{ m}$

3. Ühenda kastid joonega nii, et neis välja toodud pikkuste summa oleks kokku kilomeeter. Igast tulpast leiad ühe liidetava. Kirjuta tehted.

		5	0	0	m	+	2	0	0	m	+	3	0	0	m	=	1	0	0	0	m	=	1	k	m		
		9	0	0	m	+		5	0	m	+		5	0	m	=	1	0	0	0	m	=	1	k	m		
		2	6	0	m	+		4	0	m	+	7	0	0	m	=	1	0	0	0	m	=	1	k	m		
		3	8	0	m	+		2	0	m	+	6	0	0	m	=	1	0	0	0	m	=	1	k	m		

4. Võrdle: <, >, = .

$9 \text{ km} \boxed{=} 9000 \text{ m}$

$6000 \text{ m} \boxed{>} 1 \text{ km}$

$6 \text{ km} \boxed{>} 5600 \text{ m}$

$8 \text{ km} \boxed{>} 5000 \text{ m}$

$2500 \text{ m} \boxed{=} 2 \text{ km } 500 \text{ m}$

$4 \text{ km} \boxed{>} 3900 \text{ m}$

5. Auto sõidab kiirusega 60 kilomeetrit tunnis.

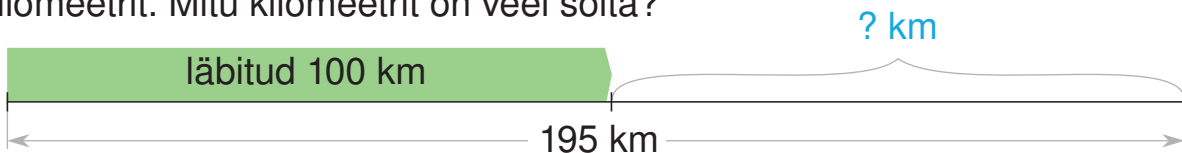
- Kui pika maa läbib auto 10 minutiga?

Auto läbib 10 minutiga 10 kilomeetrit.

- Kui pika maa läbib auto 5 minutiga?

Auto läbib 5 minutiga 5 kilomeetrit.

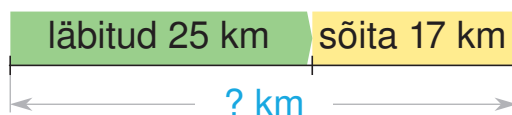
6. Paidest Narva on 195 kilomeetrit. Auto on sellest teest läbinud 100 kilomeetrit. Mitu kilomeetrit on veel sõita?

$$195 \text{ km} - 100 \text{ km} = 95 \text{ km}$$

Vastus. Sõita on veel 95 kilomeetrit.

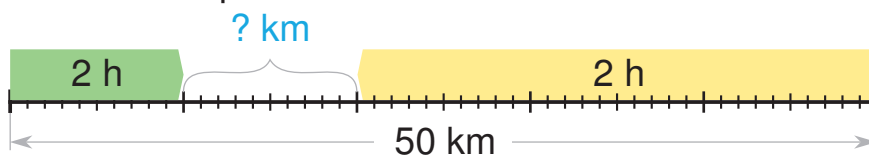
7. Jalgrattur sõidab Otepäält Põlvasse. Ta on läbinud 25 kilomeetrit, aga sõita on veel 17 kilomeetrit. Kui pikk maa on Otepäält Põlvasse?

$$25 \text{ km} + 17 \text{ km} = 42 \text{ km}$$

Vastus. Otepäält Põlvasse on 42 kilomeetrit.

8. Matkaja ja jalgrattur on teineteisest 50 kilomeetri kaugusel. Nad asuvad täpselt samal ajal teineteise poole tee. Matkaja liigub kiirusega 5 kilomeetrit tunnis ja jalgrattur 15 kilomeetrit tunnis. Kui kaugel on nad teineteisest kahe tunni pärast?

Mitu kilomeetrit läbivad matkaja ja jalgrattur kokku kahe tunniga?

$$2 \cdot (5 \text{ km} + 15 \text{ km}) = 2 \cdot 20 \text{ km} = 40 \text{ km}$$

Kui kaugel on nad teineteisest kahe tunni pärast?

$$50 \text{ km} - 40 \text{ km} = 10 \text{ km}$$

Vastus. Kahe tunni pärast on nad teineteisest 10 kilomeetri kaugusel.

KORDAMINE

1. Kirjuta puuduvad arvud.

$$1000 \text{ km} + \boxed{500} \text{ km} + 30 \text{ km} + 7 \text{ km} = 1537 \text{ km}$$

$$5000 \text{ km} + 800 \text{ km} + \boxed{0} \text{ km} + 2 \text{ km} = 5802 \text{ km}$$

$$9000 \text{ km} + \boxed{800} \text{ km} + 10 \text{ km} + 7 \text{ km} = 9817 \text{ km}$$

$$4000 \text{ km} + 400 \text{ km} + 60 \text{ km} + \boxed{0} \text{ km} = 4460 \text{ km}$$

2. Järjesta vahemaad. Alusta väikseimast.

5 km	50 km	160 m	16 km	6 km	600 m
160 m	600 m	5 km	6 km	16 km	50 km

3. Järjesta vahemaad. Alusta suurimast.

9 dm	9 m	19 mm	19 m	700 cm	17 dm
19 m	9 m	700 cm	17 dm	9 dm	19 mm

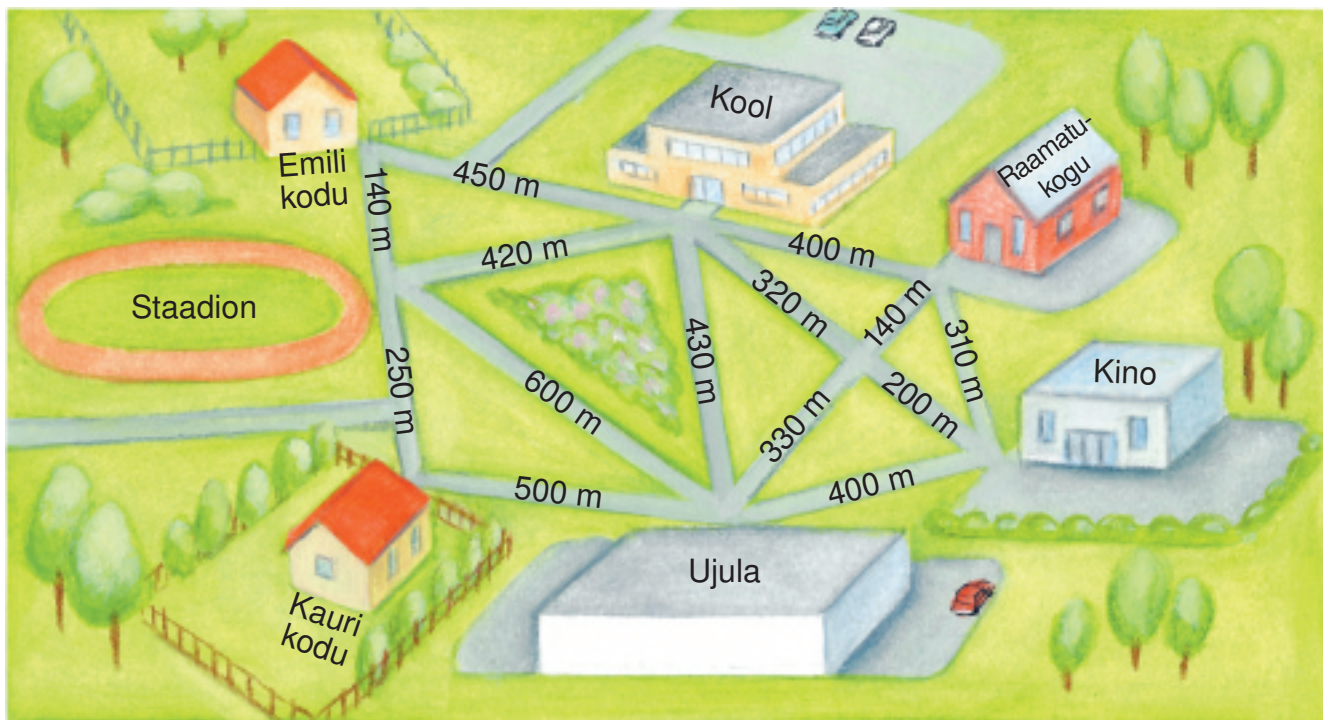
4. Mootorratas läbis poole tunniga 40 kilomeetrit. Sõiduauto sõitis kiirusega 40 kilomeetrit tunnis. Kumb sõiduk liikus kiiremini?

			Millise kiirusega liikus mootorratas?																
			2 · 40 = 80 kilomeetrit tunnis																
Vastus.			Mootorratas liikus kiiremini.																

5. Triatlon on spordiala, mis koosneb kolmest üksteisele vahetult järgnevast vastupidavusalast: ujumisest avaveekogus, jalgrattasõidust ja jooksust. Arvutades saad teada, kui pikad vahemaad läbitakse lastedistantsil ja täispikk distantsil.

Laste- distants	Ujumine	70 m + 30 m + 50 m = 150 m
	Jalgrattasõit	40 km : 8 = 5 km
	Jooks	1000 m + 500 m = 1500 m
Täispikk distants	Ujumine	3000 m + 800 m = 3800 m
	Jalgrattasõit	2 · 50 km + 80 km = 180 km
	Jooks	2 · 21 km + 200 m = 42 km 200 m

6. Uuri plaani ja arvuta.

- Kui pikk on kõige lühem tee raamatukogust staadionile?

4 0 0 m + 4 2 0 m = 8 2 0 m

- Koolist kinno saab minna mitut erinevat teed pidi. Kui pikad on need teed?

- Emili läheb kinost koju. Milline on kõige lühem tee?

2 0 0 m + 3 2 0 m + 4 5 0 m = 9 7 0 m

- Tanel tuleb staadionilt. Ta on käinud ühe kilomeetri. Kuhu ta võis jõuda?

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

- Kui pikk on kõige lühem tee Kauri kodust kooli?

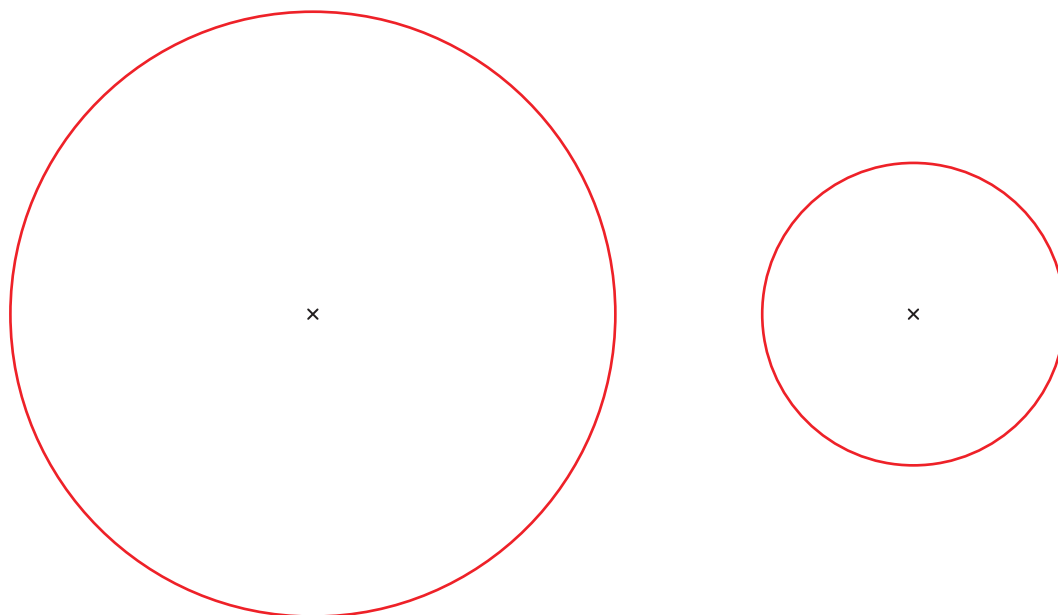
2 5 0 m + 4 2 0 m = 6 7 0 m

- Kaur soovib laenutatud raamatu tagastada. Raamatukogu suletakse 15 minuti pärast. Kas Kaur jõuab selle ajaga kodust raamatukokku?

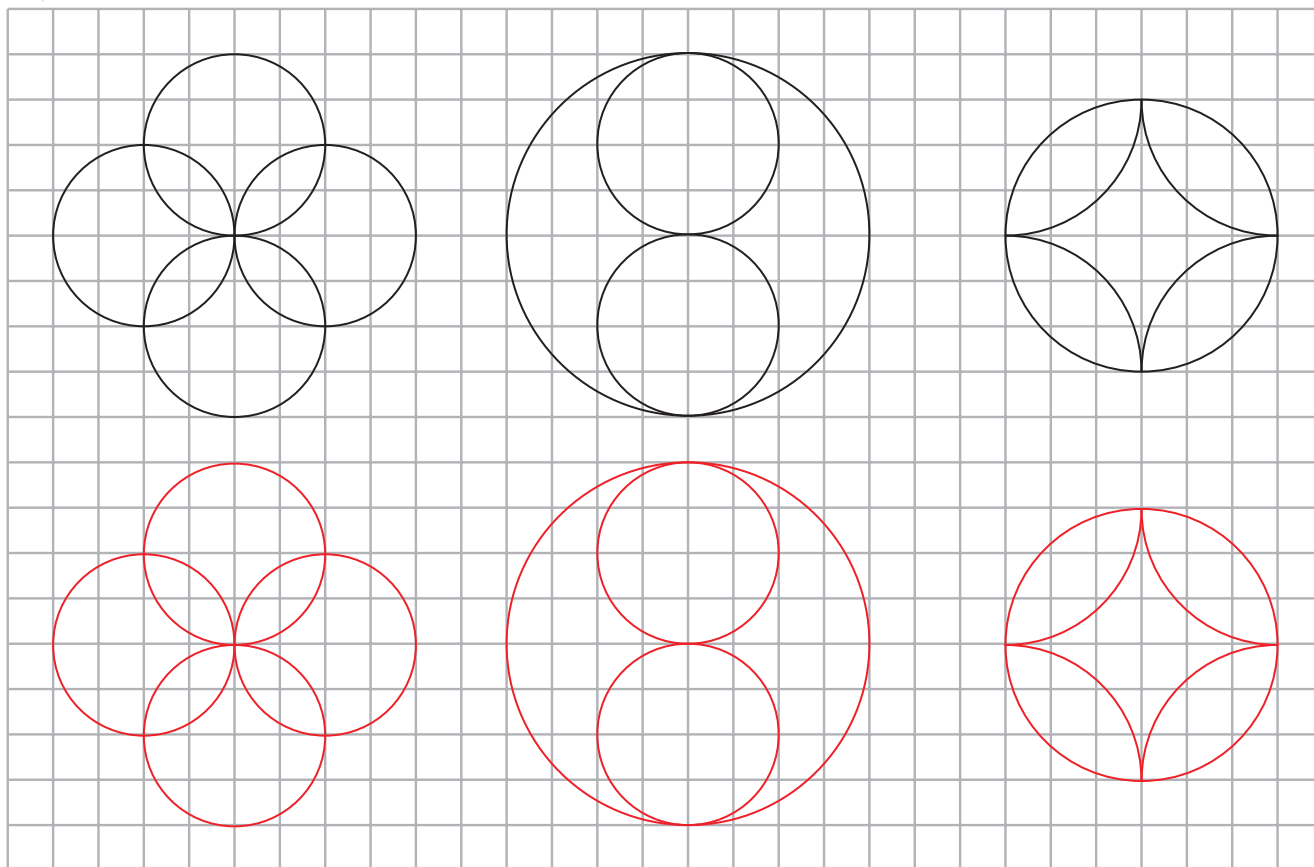
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

RING JA RINGJOON

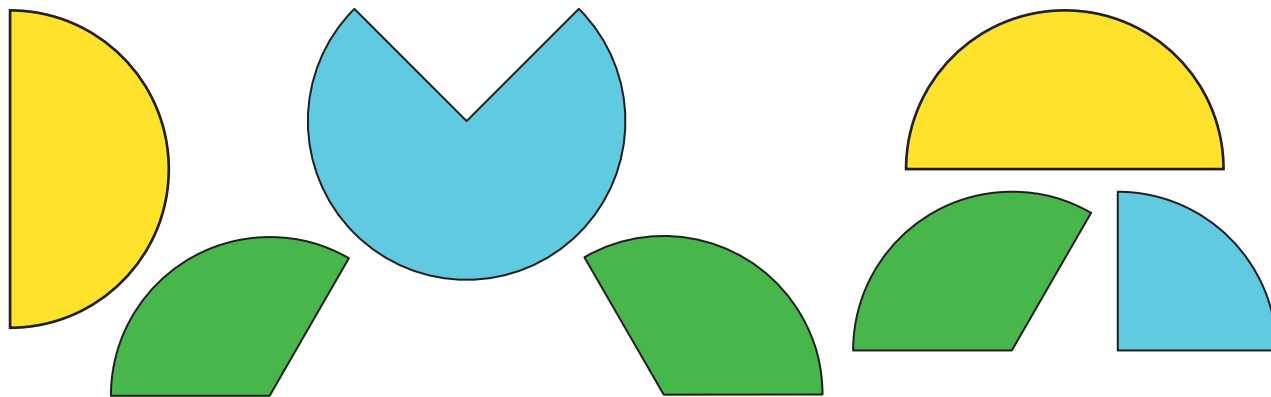
1. Joonesta ringjoon, mille raadius on 4 cm, ja teine ringjoon, mille raadius on 2 cm võrra lühem kui esimesel ringjoonel.

2. Uuri, kuidas on kujundid joonestatud. Joonesta nende alla samasugune kujund.

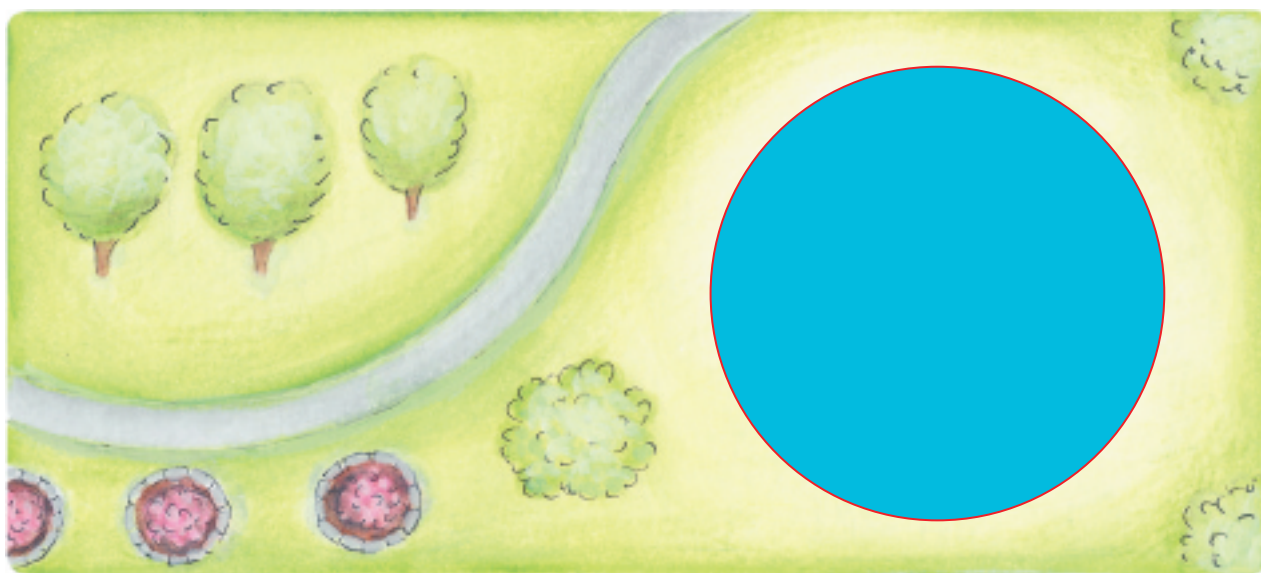

3. Leia kujundid, mis moodustavad ringi. Värvige sama ringi osad ühte värvi.

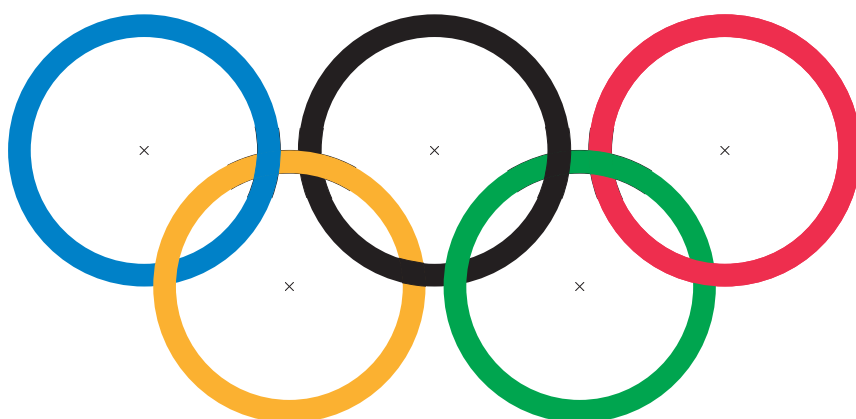

4. Parki soovitakse rajada purskkaev raadiusega 3 m. Pargi plaan on koostatud nii, et 1 cm plaanil vastab 1 m-le tegelikkuses. Joonesta plaanil sobivasse kohta purskkaevu tähistamiseks õige suurusega ring ja värvige see siniseks.

Purskkaevu raadius tegelikkuses m, raadius pargi plaanil .

5. Joonesta ja värvige olümpiarõngad. Vaata eeskujuks pilti internetist või õpikust.

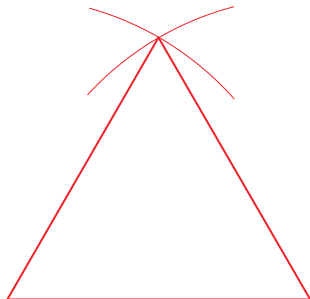

Olümpiarõngaste
värvikood

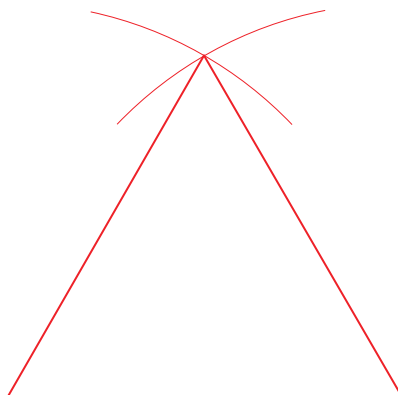

VÕRDKÜLGNE KOLMNURK VÕRDKÜLGSE KOLMNURGA JOONESTAMINE

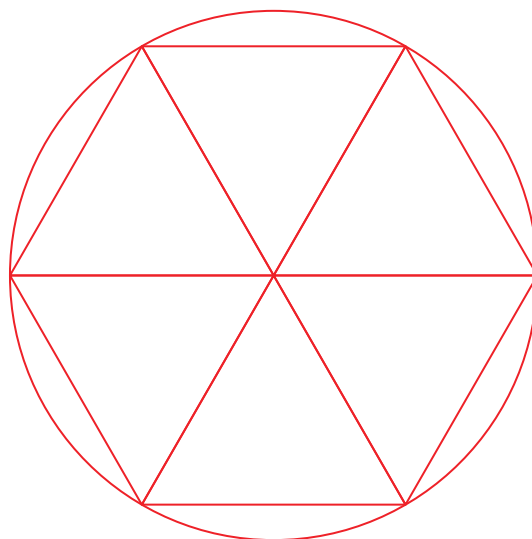
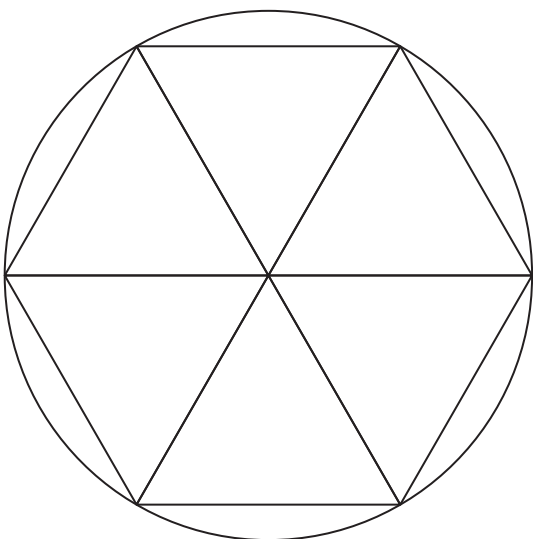
1. Joonesta sirkli ja joonlaua abil võrdkülgne kolmnurk, mille külje pikkus on 4 cm.

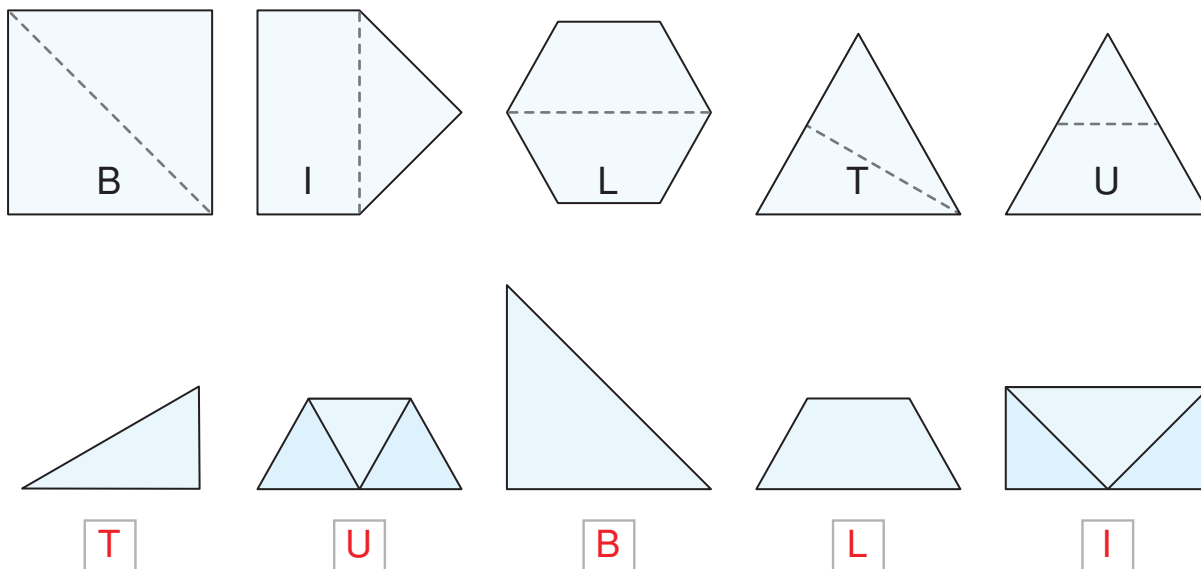
2. Joonesta sirkli ja joonlaua abil võrdkülgne kolmnurk, mille külje pikkus on 52 mm.

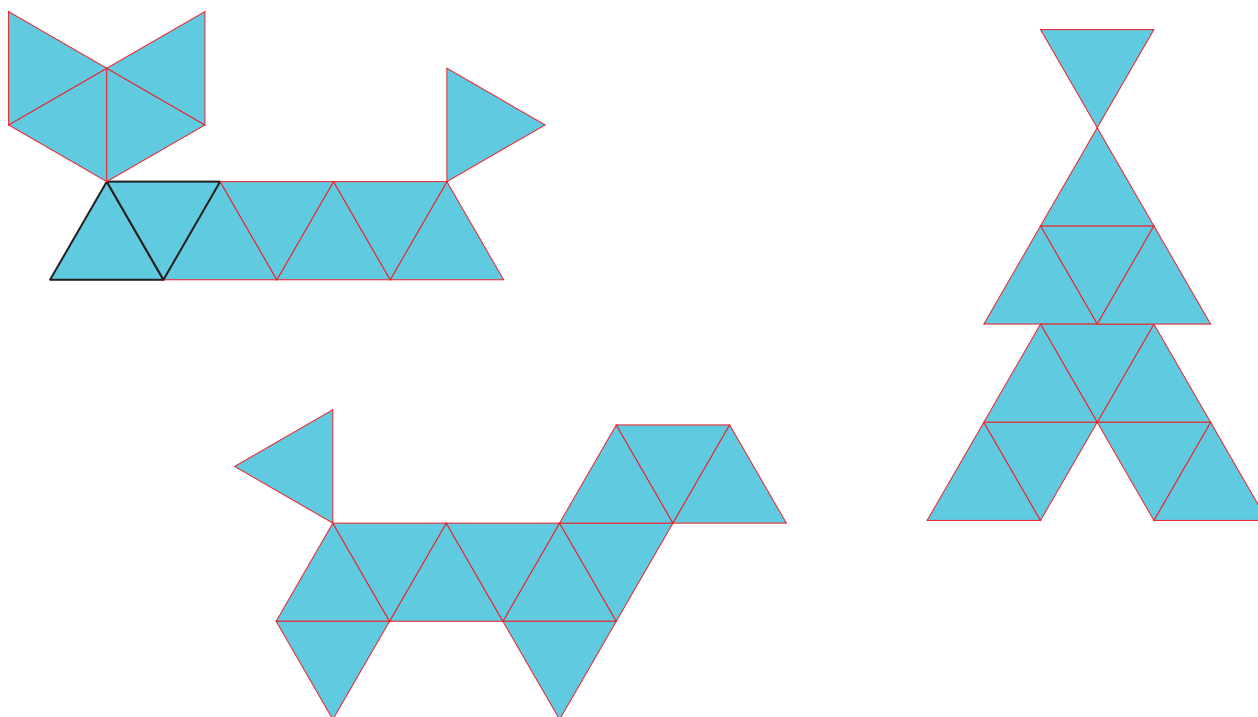
3. Joonesta sirkli ja joonlaua abil samasugune joonis.

4. Vaata jooniseid. Alumine rida on saadud ülemise rea kujundite mööda punktiirjoont kokkuvoltimise tulemusel. Kirjuta iga kujundi juurde selle kujundi täht, mille voltimisel kujund on saadud.

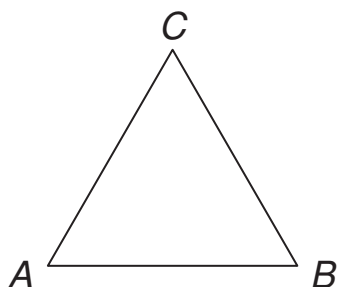
5. Joonesta paberile kaks ringjoont raadiusega 8 cm. Joonesta mõlema ringjoone sisse kuus võrdkülgset kolmnurka (vaata ülesanne 3). Lõika saadud kolmnurgad välja ja lao nendest järgnevad pildid. Seejärel jaota pildid joonte abil kolmnurkadeks.

6. Mõtle välja ja lao oma kolmnurgapilt. Kleebi saadud pilt paberile. Korraldage klassis kolmnurgapiltide näitus.

VÕRDKÜLGSE KOLMNURGA ÜMBERMÕÖT

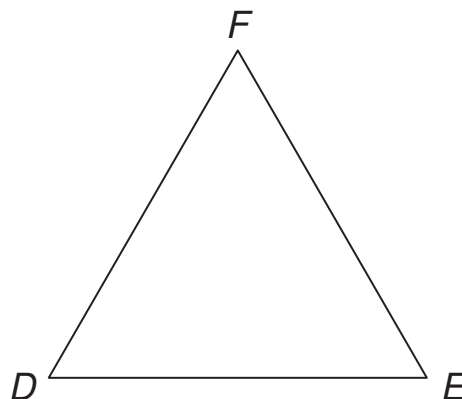
1. Mõõda kolmnurkade küljepikkused millimeetrites. Arvuta kolmnurkade ümbermõõdud.

$$AB = 33 \text{ mm}$$

$$BC = 33 \text{ mm}$$

$$CA = 33 \text{ mm}$$

$$DE = 50 \text{ mm}$$

$$EF = 50 \text{ mm}$$

$$FD = 50 \text{ mm}$$

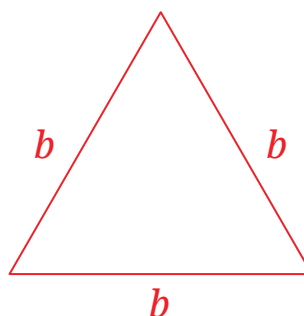
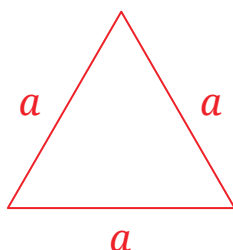
P	=	3	·	a	=	3	·	3	3	m	m	=		

P	=	3	·	a	=	3	·	5	0	m	m	=		

2. Joonesta võrdkülgne kolmnurk, mille ümbermõõt on 9 cm. Joonesta teine võrdkülgne kolmnurk, mille ümbermõõt on 3 cm võrra pikem.

P	=	3	·	a	=	9	c	m					

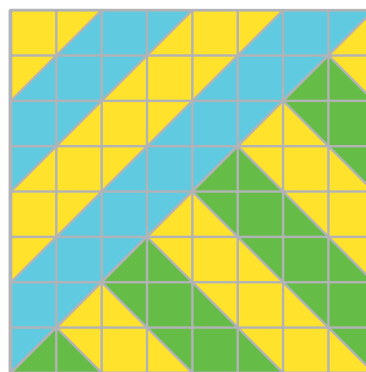
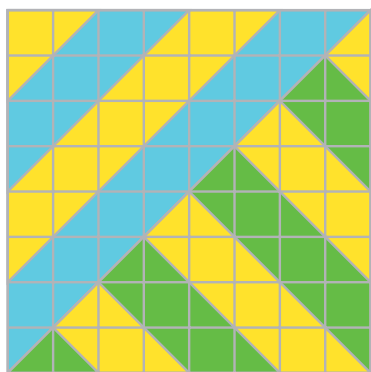
P	=	9	c	m	+	3	c	m	=	1	2	c	m

3. Arvuta. Kirjuta puuduvad arvud.

Võrdkulgse kolmnurga külg	Võrdkulgse kolmnurga ümbermõõt
12 cm	36 cm
11 cm	33 cm
25 cm	75 cm
22 cm	66 cm
14 cm	42 cm
16 cm	48 cm

4. Joonesta samasugune pilt.

5. Liisu joonestas kolmnurga, mille übermõõt oli 18 cm. Timmu joonestas võrdkülgse kolmnurga, mille übermõõt oli 9 cm võrra lühem. Kui pikad olid Timmu joonestatud kolmnurga küljed?

[illegible]

6. Vanaema heegeldab pitsi rätikule, mis on võrdkülgse kolmnurga kujuline. Rätiku ühe külje pikkus on 50 cm. Vanaemal on juba valmis 40 cm pitsi. Kui palju pitsi on jäänud veel heegeldada?

[illegible]

KIRJALIK LIITMINE

1. Arvuta.

[illegible]

2. Leia puuduvad arvud.

[illegible]

3. Emilile osteti rulluisud ja jalgratas. Rulluisud maksid 124 eurot. Jalgratas oli 111 euro võrra kallim. Kui palju maksid ostud kokku?

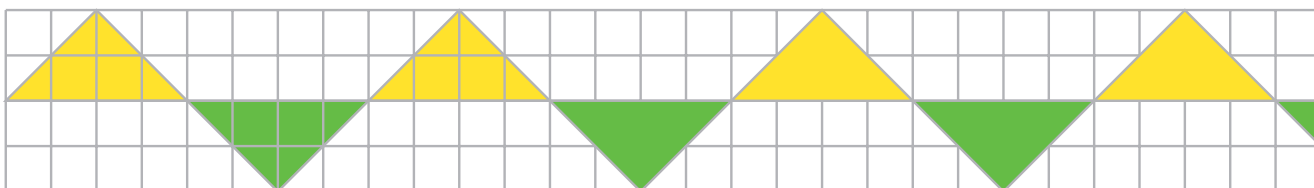
Kui palju maksis jalgratas? Kui palju maksid ostud kokku?

	1	2	4
+	1	1	1
	2	3	5

	1	2	4
+	2	3	5
	3	5	9

Vastus. Ostud maksid kokku 359 eurot.

4. Jätka mustrit.

KIRJALIK LAHUTAMINE

1. Arvuta.

[illegible]

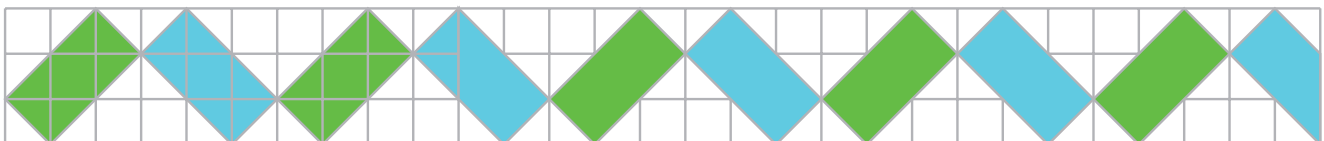
2. Leia puuduvad arvud.

[illegible]

3. Telk maksis 160 eurot. Kummipaadi eest tuli tasuda 145 eurot. Telgi hinda alandati 30 euro võrra. Kummipaadi hinda alandati 15 euro võrra. Kui palju maksid kummipaad ja telk kokku?

Kui palju maksis telk alandatud hinnaga?	Kui palju maksis kummipaad alandatud hinnaga?	Kui palju maksid ostud kokku?
1 6 0	1 4 5	1 3 0
- 3 0	- 1 5	+ 1 3 0
1 3 0	1 3 0	2 6 0
Vastus. Kummipaad ja telk maksid kokku 260 eurot.		

4. Jätka mustrit.

KIRJALIK LIITMINE ÜLEMINEKUGA

1. Arvuta.

$\overset{1}{5} 4 3$	$\overset{1}{8} 7 4$	$\overset{1}{3} 9 2$	$\overset{1}{2} 5 4$	$\overset{1}{3} 6 6$
$+ 2 7 5$	$+ 1 1 9$	$+ 3 4 3$	$+ 7 8 3$	$+ 2 3 5$
$8 1 8$	$9 9 3$	$7 3 5$	$1 0 3 7$	$6 0 1$
$\overset{1}{7} 3 6$	$\overset{1}{4} 5 5$	$\overset{1}{8} 5 7$	$\overset{1}{5} 6 2$	$\overset{1}{7} 6$
$+ 1 8 2$	$+ 2 2 9$	$+ 1 3 3$	$+ 3 6 0$	$+ 4 7 3$
$9 1 8$	$6 8 4$	$9 9 0$	$9 2 2$	$5 4 9$

2. Leia puuduvad arvud.

$\overset{1}{5} 5 \boxed{8}$	$\overset{1}{6} 5 6$	$\overset{1}{4} 6 \boxed{6}$	$\overset{1}{5} 6 \boxed{4}$	$\overset{1}{4} 2 5$
$+ 3 3 9$	$+ 2 \boxed{8} 1$	$+ 1 0 7$	$+ 2 2 8$	$+ 5 4 \boxed{6}$
$\boxed{8} 9 7$	$9 3 \boxed{7}$	$\boxed{5} 7 3$	$\boxed{7} 9 2$	$\boxed{9} 7 1$

3. Koosta numbritest kõige suurem ja kõige väiksem kolmekohaline arv. Liida need arvud. Uuri vastuseid. Mida märkad?

$\boxed{2} \quad \boxed{5} \quad \boxed{1}$	$\boxed{4} \quad \boxed{3} \quad \boxed{6}$	$\boxed{2} \quad \boxed{1} \quad \boxed{4}$	$\boxed{4} \quad \boxed{5} \quad \boxed{2}$
$\begin{array}{r} 5 2 1 \\ + 1 2 5 \\ \hline 6 4 6 \end{array}$	$\begin{array}{r} 6 4 3 \\ + 3 4 6 \\ \hline 9 8 9 \end{array}$	$\begin{array}{r} 4 2 1 \\ + 1 2 4 \\ \hline 5 4 5 \end{array}$	$\begin{array}{r} 5 4 2 \\ + 2 4 5 \\ \hline 7 8 7 \end{array}$

4. Kooli spordipäeval osales 356 tüdrukut. Poisse osales spordipäeval 125 võrra rohkem. Mitu last osales spordipäeval kokku?

Mitu poissi osales spordipäeval?	Mitu last osales spordipäeval?
$\begin{array}{r} 3 5 6 \\ + 1 2 5 \\ \hline 4 8 1 \end{array}$	$\begin{array}{r} 3 5 6 \\ + 4 8 1 \\ \hline 8 3 7 \end{array}$
Vastus. Spordipäeval osales 837 last.	

KIRJALIK LIITMINE ÜLEMINEKUGA

1. Arvuta.

$\begin{array}{r} 11 \\ 268 \\ + 175 \\ \hline 443 \end{array}$	$\begin{array}{r} 11 \\ 356 \\ + 288 \\ \hline 644 \end{array}$	$\begin{array}{r} 11 \\ 398 \\ + 393 \\ \hline 791 \end{array}$	$\begin{array}{r} 11 \\ 264 \\ + 486 \\ \hline 750 \end{array}$	$\begin{array}{r} 11 \\ 366 \\ + 499 \\ \hline 865 \end{array}$
A	I	J	K	L

$\begin{array}{r} 11 \\ 557 \\ + 148 \\ \hline 705 \end{array}$	$\begin{array}{r} 11 \\ 267 \\ + 576 \\ \hline 843 \end{array}$	$\begin{array}{r} 11 \\ 777 \\ + 133 \\ \hline 910 \end{array}$	$\begin{array}{r} 11 \\ 588 \\ + 366 \\ \hline 954 \end{array}$	$\begin{array}{r} 11 \\ 476 \\ + 477 \\ \hline 953 \end{array}$
N	O	P	R	U

443	910	954	644	865	865	843	705	705	443	865	791	443	750	953	953
A	P	R	I	L	L	O	N	N	A	L	J	A	K	U	U

2. Arvuta kirjalikult ja võrdle: <, >, = .

$$\begin{array}{r} 802 \\ 647 + 155 \end{array} > 800$$

$$\begin{array}{r} 481 \\ 282 + 199 \end{array} > 480$$

$$\begin{array}{r} 410 \\ 222 + 188 \end{array} > 400$$

$$\begin{array}{r} 450 \\ 266 + 184 \end{array} = 450$$

$$\begin{array}{r} 831 \\ 636 + 195 \end{array} < 835$$

$$\begin{array}{r} 721 \\ 475 + 246 \end{array} = 721$$

$\begin{array}{r} 11 \\ 647 \\ + 155 \\ \hline 802 \end{array}$	$\begin{array}{r} 11 \\ 266 \\ + 184 \\ \hline 450 \end{array}$	$\begin{array}{r} 11 \\ 282 \\ + 199 \\ \hline 481 \end{array}$	$\begin{array}{r} 11 \\ 636 \\ + 195 \\ \hline 831 \end{array}$	$\begin{array}{r} 11 \\ 222 \\ + 188 \\ \hline 410 \end{array}$	$\begin{array}{r} 11 \\ 475 \\ + 246 \\ \hline 721 \end{array}$
---	---	---	---	---	---

3. Koolis korraldati naljajuttude võistlus. Võistlusel osalejad jaotati kolme vanuserühma. Kõige nooremas vanuserühmas osales 68 last, keskmises 74 last ja kõige vanemas rühmas oli osalejaid 79. Mitu last võttis naljajuttude võistlusest osa? Arvuta kirjalikult.

Mitu last osales nooremas ja keskmises vanuserühmas kokku?	$\begin{array}{r} 11 \\ 68 \\ + 74 \\ \hline 142 \end{array}$	Mitu last osales võistlusel kokku?	$\begin{array}{r} 11 \\ 142 \\ + 79 \\ \hline 221 \end{array}$
Vastus.	Naljajuttude võistlusest võttis osa 221 last.		

KIRJALIK LIITMINE ÜLEMINEKUGA

1. Arvuta.

1					1					1					1					1				
	6	6	4			3	1	1			7	5	2			2	6	4			3	6	6	
+	6	2	5		+	9	8	8		+	3	3	3		+	8	2	1		+	9	2	1	
1	2	8	9		1	2	9	9		1	0	8	5		1	0	8	5		1	2	8	7	
1					1					1					1					1				
	5	4	7			9	6	2			4	2	1			8	3	3			9	5	2	
+	5	4	2		+	5	1	6		+	8	3	3		+	7	6	6		+	9	2	5	
1	0	8	9		1	4	7	8		1	2	5	4		1	5	9	9		1	8	7	7	

2. Moodusta nendest numbritest kolmekohalised liidetavad, nii et

- summa oleks võimalikult suur.
- summa oleks võimalikult väike.

	1				
		9	5	3	
	+	7	4	1	
	1	6	9	4	

1 3 4 5
7 9

		1	1		
		1	4	7	
	+	3	5	9	
		5	0	6	

	1	1			
		9	6	3	
	+	8	4	2	
	1	8	0	5	

2 3 4

6 8 9

		1	1		
		2	4	8	
	+	3	6	9	
		6	1	7	

	1			
		6	4	2
+	5	3	1	
	1	1	7	3

			1		
		1	3	5	
	+	2	4	6	
		3	8	1	

3. Vanasti oli Eesti kõrgeim ehitis Tallinna Oleviste kiriku torn kõrgusega 123 m. Tallinna teletorn on sellest 191 meetri võrra kõrgem. Kui kõrge on teletorn?

Kui kõrg on teletorn?

$$\begin{array}{r} 1 \\ 1 \ 2 \ 3 \\ + 1 \ 9 \ 1 \\ \hline 3 \ 1 \ 4 \end{array}$$

Vastus. Tallinna teletorn on 314 meetri kõrgune.

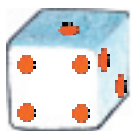
HARJUTAME

1. Arvuta summad. Lõika välja lk 64 asuv ülemine piltmõistus. Leia sama vastusega ruut ning kleebi see ülesande ruudu peale, vastus allpool. Kui tekib pilt, oled õigesti lahendanud.

$\begin{array}{r} 1 \\ 4 \ 4 \ 3 \\ + 7 \ 1 \ 5 \\ \hline 1 \ 1 \ 5 \ 8 \end{array}$	$\begin{array}{r} 1 \\ 9 \ 2 \ 5 \\ + 5 \ 5 \ 4 \\ \hline 1 \ 4 \ 7 \ 9 \end{array}$	$\begin{array}{r} 1 \\ 6 \ 8 \ 2 \\ + 5 \ 0 \ 3 \\ \hline 1 \ 1 \ 8 \ 5 \end{array}$	$\begin{array}{r} 1 \\ 2 \ 2 \ 6 \\ + 9 \ 1 \ 3 \\ \hline 1 \ 1 \ 3 \ 9 \end{array}$	$\begin{array}{r} 1 \\ 8 \ 1 \ 2 \\ + 8 \ 3 \ 6 \\ \hline 1 \ 6 \ 4 \ 8 \end{array}$
$\begin{array}{r} 1 \quad 1 \\ 6 \ 1 \ 9 \\ + 4 \ 2 \ 6 \\ \hline 1 \ 0 \ 4 \ 5 \end{array}$	$\begin{array}{r} 1 \quad 1 \\ 3 \ 8 \ 8 \\ + 3 \ 1 \ 9 \\ \hline 7 \ 0 \ 7 \end{array}$	$\begin{array}{r} 1 \\ 3 \ 7 \ 5 \\ + 2 \ 9 \ 4 \\ \hline 6 \ 6 \ 9 \end{array}$	$\begin{array}{r} 1 \quad 1 \\ 2 \ 5 \ 7 \\ + 9 \ 8 \ 2 \\ \hline 1 \ 2 \ 3 \ 9 \end{array}$	$\begin{array}{r} 1 \quad 1 \\ 8 \ 0 \ 9 \\ + 8 \ 1 \ 9 \\ \hline 1 \ 6 \ 2 \ 8 \end{array}$
$\begin{array}{r} 1 \quad 1 \\ 4 \ 3 \ 8 \\ + 8 \ 1 \ 5 \\ \hline 1 \ 2 \ 5 \ 3 \end{array}$	$\begin{array}{r} 1 \\ 6 \ 7 \ 2 \\ + 9 \ 2 \ 2 \\ \hline 1 \ 5 \ 9 \ 4 \end{array}$	$\begin{array}{r} 1 \quad 1 \\ 7 \ 6 \ 7 \\ + 5 \ 1 \ 8 \\ \hline 1 \ 2 \ 8 \ 5 \end{array}$	$\begin{array}{r} 1 \quad 1 \\ 6 \ 3 \ 4 \\ + 8 \ 1 \ 8 \\ \hline 1 \ 4 \ 5 \ 2 \end{array}$	$\begin{array}{r} 1 \quad 1 \\ 9 \ 4 \ 3 \\ + 7 \ 1 \ 7 \\ \hline 1 \ 6 \ 6 \ 0 \end{array}$

NUPUTA

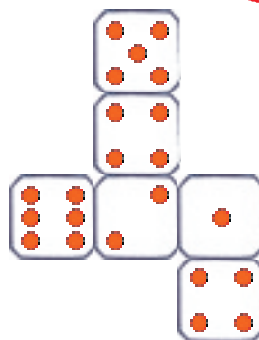
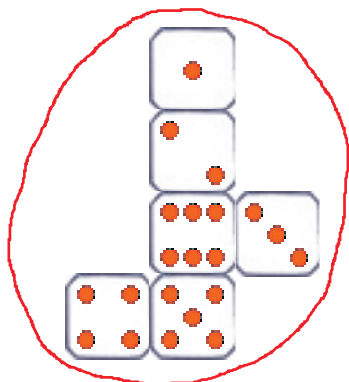
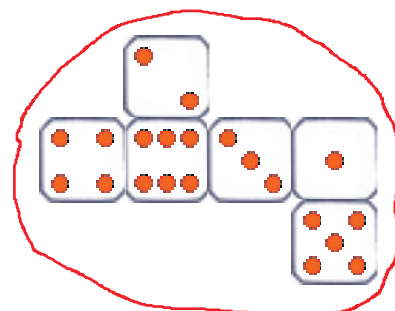
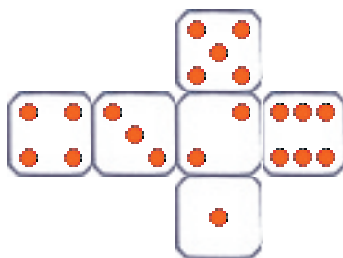
2. Täring on kuubikujuline. Täringu vastastahkudel on täppide summa alati seitse. Ümbritse ringiga need pinnalaotused, millest saaks kokku panna täringu.

$$4 + 3 = 7$$

$$2 + 5 = 7$$

$$1 + 6 = 7$$

LIIDAME 10 000 PIIRES

1. Arvuta.

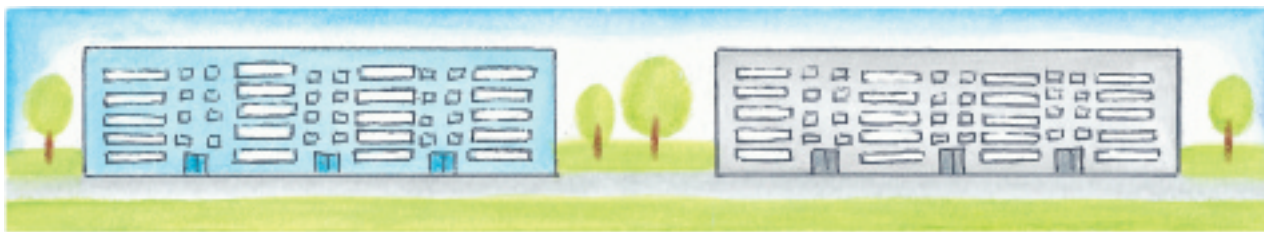
1	1						1					1						1						1				
	4	5	2	1			3	3	1	1		7	8	4	2			2	3	5	4			3	3	6	5	
+	5	6	2	5			+	4	8	5	4	+	1	2	4	3		+	6	6	2	8		+	6	4	7	1
1	0	1	4	6			8	1	6	5		9	0	8	5			8	9	8	2			9	8	3	6	

2. Leia puuduvad arvud. Arvuta kirjalikult.

$$8757 - 5232 = 3525$$

[illegible]

3. Sinises majas elab 365 täiskasvanut ja 129 last. Hallis majas elab 25 inimest rohkem kui sinises majas. Mitu inimest elab kahes majas kokku?

Mitu inimest elab
kahes majas kokku?

Vastus. Kahes majas elab kokku 1013 inimest.

KIRJALIK LAHUTAMINE ÜLEMINEKUGA

1. Arvuta.

		•	10			•	10				•	10				•	10				•	10					
	8	7	4			5	2	6			9	4	1			5	3	4			9	5	6				
-	1	3	5			-	3	8	2			-	3	2	6			-	2	4	1			-	7	8	2
	7	3	9			1	4	4			6	1	5			2	9	3			1	7	4				
		•	10			•	10				•	10				•	10				•	10					
	9	3	6			4	5	1			7	7	4			6	8	2			7	6	3				
-	1	1	7			-	2	2	2			-	5	2	8			-	2	4	5			-	7	1	9
	8	1	9			2	2	9			2	4	6			4	3	7				4	4				

2. Leia puuduvad arvud. Arvuta kirjalikult.

$$895 - 627 = 268$$

$$575 - 208 = 367$$

$$482 - 325 = 157$$

$$318 - 209 = 109$$

$$692 - 44 = 648$$

$$874 - 209 = 665$$

[illegible]

3. Aianduspoes käis ennelõunal 556 külastajat. Pärastlõunal oli 208 külastajat vähem. Mitu inimest külastas aianduspoodi päeva jooksul?

[illegible]

KIRJALIK LAHUTAMINE ÜLEMINEKUGA

- 1.** Vaata kaarti. Kirjuta teeviitade alla, millises asulas need paiknevad. Märki teeviitadele puuduvad vahemaad.

NAERULINN	315 KM
PÄIKESEKÜLA	145 KM

Rõõmulinn

PÄIKESEKÜLA	513 KM
RÕÕMULINN	368 KM

Tantsuküla

TANTSUKÜLA	368	KM
TÄHELINN	583	KM

Rõõmulinn

LAULUKÜLA	497 KM
TANTSUKÜLA	683 KM

Naerulinn

- 2.** Auto on teel Naerulinnast Laulukülla. Sõidetud on juba 318 kilomeetrit. Mitu kilomeetrit jääb veel sõita?

$$\begin{array}{r}
 \cdot \overline{10} \\
 497 \\
 - 318 \\
 \hline
 179
 \end{array}$$

Vastus. Sõita jääb veel 179 km.

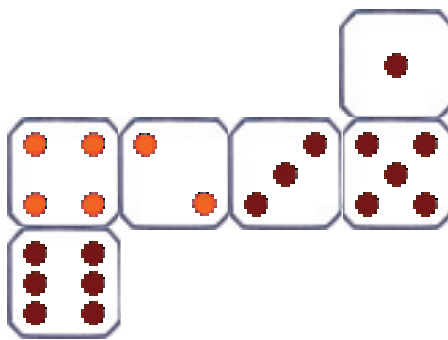
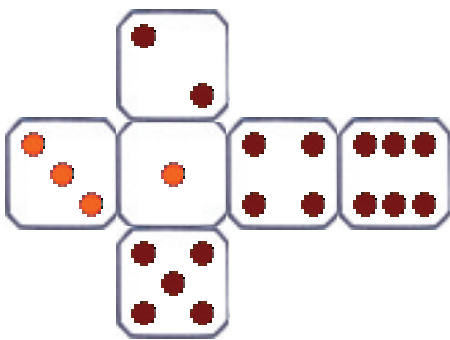
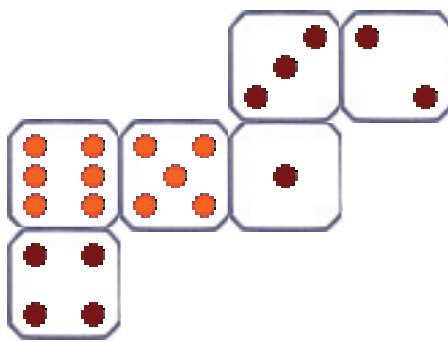
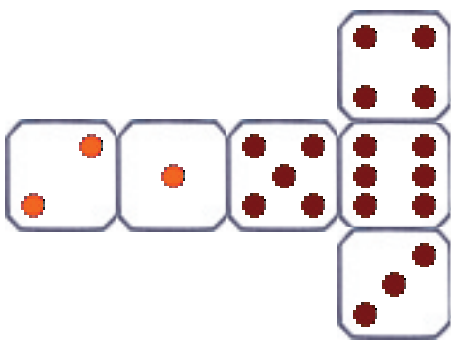
HARJUTAME

- 1.** Arvuta vahed. Lõika lk 64 asuv alumine piltmõistus tagaküljel olevaid jooni mööda 15 võrdseks osaks. Leia tehte vastusega pildi osa ning kleebi see ülesande ruudu peale, vastus allpool. Kui tekib pilt, oled õigesti lahendanud.

$\begin{array}{rrrr} & & \cdot & \textcircled{10} \\ & 5 & 8 & 4 \\ - & 3 & 3 & 9 \\ \hline & 2 & 4 & 5 \end{array}$	$\begin{array}{rrrr} & & \cdot & \textcircled{10} \\ & 7 & 7 & 5 \\ - & 2 & 1 & 9 \\ \hline & 5 & 5 & 6 \end{array}$	$\begin{array}{rrrr} & & \cdot & \cdot & \textcircled{10} \\ & 4 & 7 & 2 \\ - & 1 & 8 & 8 \\ \hline & 2 & 8 & 4 \end{array}$	$\begin{array}{rrrr} & & \cdot & \cdot & \textcircled{10} \\ & 4 & 3 & 5 \\ - & 2 & 3 & 6 \\ \hline & 1 & 9 & 9 \end{array}$	$\begin{array}{rrrr} & & \cdot & \cdot & \textcircled{10} \\ & 8 & 3 & 3 \\ - & 5 & 5 & 7 \\ \hline & 2 & 7 & 6 \end{array}$
$\begin{array}{rrrr} & & \cdot & \textcircled{10} & \\ & 4 & 5 & 2 \\ - & 1 & 6 & 2 \\ \hline & 2 & 9 & 0 \end{array}$	$\begin{array}{rrrr} & & \cdot & \textcircled{10} & \\ & 7 & 4 & 9 \\ - & 3 & 8 & 9 \\ \hline & 3 & 6 & 0 \end{array}$	$\begin{array}{rrrr} & & & & \\ & 9 & 7 & 5 \\ - & 6 & 6 & 4 \\ \hline & 3 & 1 & 1 \end{array}$	$\begin{array}{rrrr} & & & \cdot & \textcircled{10} \\ & 4 & 8 & 5 \\ - & 3 & 2 & 7 \\ \hline & 1 & 5 & 8 \end{array}$	$\begin{array}{rrrr} & & & \cdot & \textcircled{10} \\ & 8 & 0 & 9 \\ - & 6 & 6 & 6 \\ \hline & 1 & 4 & 3 \end{array}$
$\begin{array}{rrrr} & & \cdot & \cdot & \textcircled{10} \\ & 5 & 0 & 5 \\ - & 2 & 3 & 8 \\ \hline & 2 & 6 & 7 \end{array}$	$\begin{array}{rrrr} & & \cdot & \cdot & \textcircled{10} \\ & 7 & 6 & 2 \\ - & 5 & 6 & 4 \\ \hline & 1 & 9 & 8 \end{array}$	$\begin{array}{rrrr} & & & \cdot & \textcircled{10} \\ & 9 & 3 & 4 \\ - & 5 & 2 & 5 \\ \hline & 4 & 0 & 9 \end{array}$	$\begin{array}{rrrr} & & & \cdot & \cdot & \textcircled{10} \\ & 6 & 4 & 8 \\ - & 4 & 6 & 9 \\ \hline & 1 & 7 & 9 \end{array}$	$\begin{array}{rrrr} & & & \cdot & \textcircled{10} \\ & 3 & 3 & 6 \\ - & 1 & 7 & 0 \\ \hline & 1 & 6 & 6 \end{array}$

NUPUTA

- 2.** Joonista pinnalaotustele täpid nii, et vastastahkudel oleks kokku seitse täppi.

KIRJALIK LAHUTAMINE 10 000 PIRES

- 1.** Arvuta. Ülesande all olevast tabelist saad teada, millise linna elanike arvuga saadud vastus võrdub.

[illegible]

Linn	Elanike arv*	Linn	Elanike arv*
Keila	9861	Põltsamaa	4163
Paide	8348	Paldiski	3806
Elva	5741	Tõrva	2848
Kiviõli	5347	Võhma	1332

* *Rahvastikuandmed 2017. aasta 1. jaanuari seisuga.*

- 2.** Saueļ elab 5810 inimest. Kundas on elanikke 2685 vōrra vāhem. Kui suur on elanike arv Kundas?

$$\begin{array}{r}
 \cdot \cdot \cdot 10 \\
 5 \ 8 \ 1 \ 0 \\
 - 2 \ 6 \ 8 \ 5 \\
 \hline
 3 \ 1 \ 2 \ 5
 \end{array}$$

Vastus. Kuntas on 3125 elanikku.

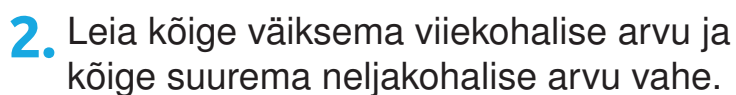
- 3.** Sindi elanike arv on 3906. Sindis elab 1036 võrra rohkem inimesi kui Narva-Jõesuus. Kui suur on Narva-Jõesuu elanike arv?

$$\begin{array}{r}
 \cdot \overline{10} \\
 3906 \\
 - 1036 \\
 \hline
 2870
 \end{array}$$

Vastus. Narva-Jõesuu elanike arv on 2870.

1. Arvuta.

Värvi pildil esimese tulba vastustega väljad punaseks, teise tulba vastustega väljad siniseks, kolmanda tulba vastustega väljad roheliseks ja neljanda tulba vastustega väljad kollaseks.

41

MÕÕTÜHIKUD KAALUMISEL. GRAMM

1. Vaata pilte. Kui palju kaalub raamat? Kui raske on tühi koolikott? Kas neid saaks kaaluda ka väiksema arvu vihtidega? Vihtide raskused leiad õpikust lk 96.

Raamat kaalub **200** g

Raamatut saaks kaaluda veel ka järgmiste kaaluvihidega

Kott kaalub **700** g

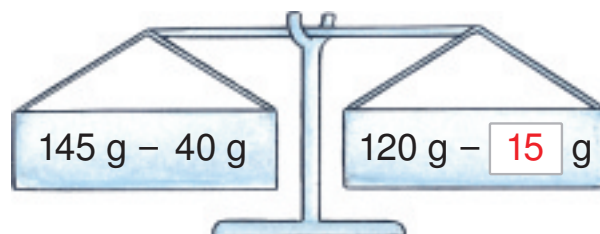
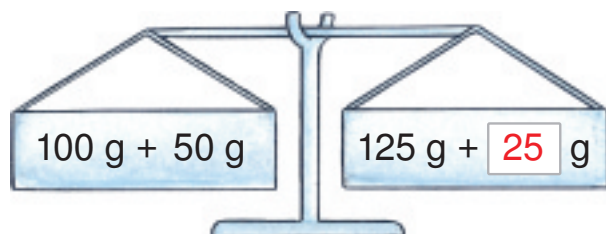
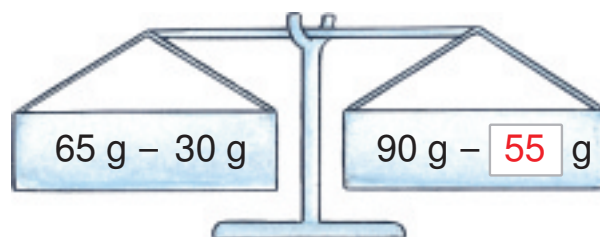
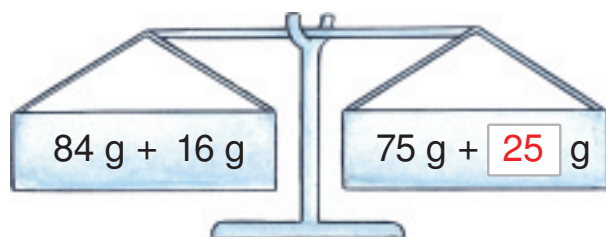
Kotti saaks kaaluda veel ka järgmiste kaaluvihidega

2. Kui palju kaaluvad need kaaluvihid kokku? Arvuta ja kirjuta vastused tabelisse.

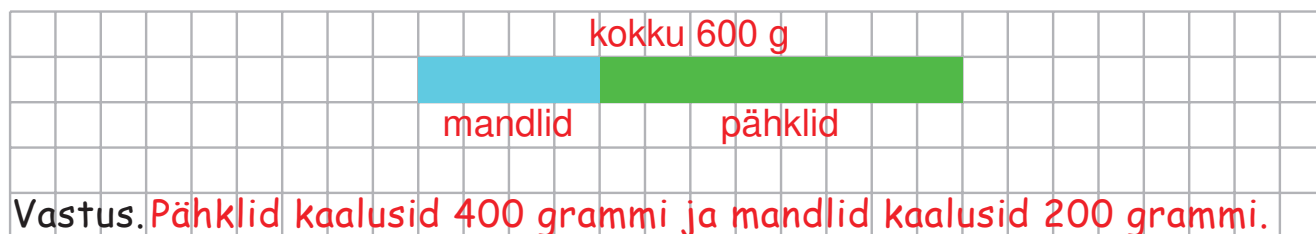
Kaaluvihide arv									Kaal kokku
500 g	200 g	100 g	50 g	20 g	10 g	5 g	2 g	1 g	
2		3		1	2				1340 g
	3	2	1			5			875 g
		10		5			3		1106 g
1		1	1		1			10	670 g
4			2			10			2150 g

2	·	5	0	0	g	+	3	·	1	0	0	g	+	2	0	g	+	2	·	1	0	g	=	1	3	4	0	g			
3	·	2	0	0	g	+	2	·	1	0	0	g	+	5	0	g	+	5	·	5	g	=	8	7	5	g					
1	0	·	1	0	0	g	+	5	·	2	0	g	+	3	·	2	g	=	1	1	0	6	g								
5	0	0	g	+	1	0	0	g	+	5	0	g	+	1	0	g	+	1	0	·	1	g	=	6	7	0	g				
4	·	5	0	0	g	+	2	·	5	0	g	+	1	0	·	5	g	=	2	1	5	0	g								

3. Kirjuta puuduv arv, nii et kaalud oleksid tasakaalus.

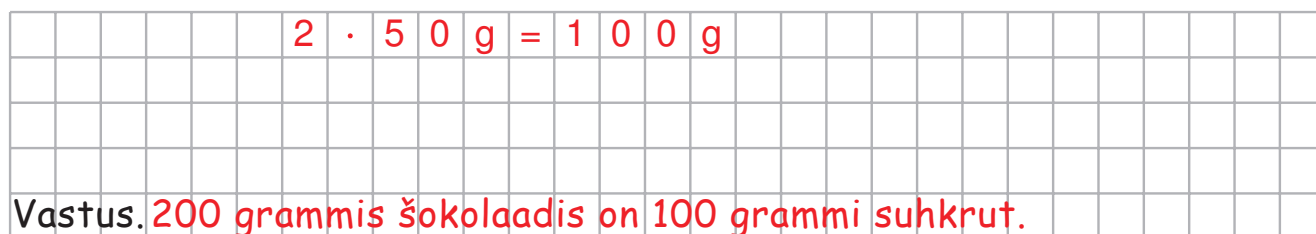
4. Ema ostis pähkleid ja mandleid. Kaubad kaalusid kokku 600 grammi. Pähkleid oli kaks korda rohkem kui mandleid. Kui palju kaalusid pähklid ja kui palju mandlid?

5. Vanaema ostis viinamarju ja ploome. Puuviljad kaalusid kokku 900 grammi. Viinamarju oli 100 grammi võrra vähem kui ploome. Kui palju kaalusid ploomid ja kui palju viinamarjad?

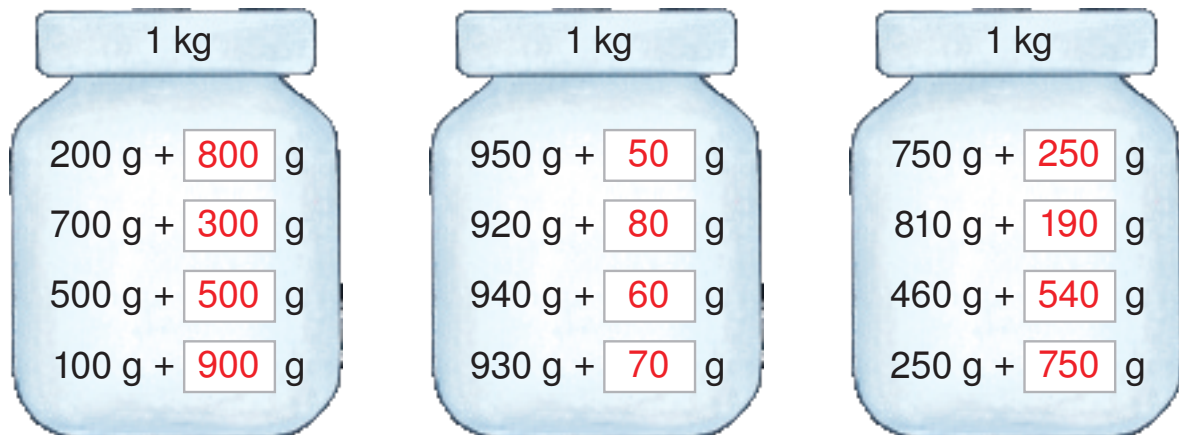

6. 100 grammi šokolaadi sisaldab 50 grammi suhkrut. Kui palju suhkrut on 200 grammis šokolaadis?

KILOGRAMM

1. Arvuta.

2. Teisenda grammideks.

$$\begin{array}{lll} 7 \text{ kg } 600 \text{ g} = 7600 \text{ g} & 8 \text{ kg } 16 \text{ g} = 8016 \text{ g} & 9 \text{ kg } 6 \text{ g} = 9006 \text{ g} \\ 9 \text{ kg } 193 \text{ g} = 9193 \text{ g} & 5 \text{ kg } 20 \text{ g} = 5020 \text{ g} & 4 \text{ kg } 8 \text{ g} = 4008 \text{ g} \end{array}$$

3. Teisenda kilogrammideks ja grammideks.

$$\begin{array}{lll} 5000 \text{ g} = 5 \text{ kg} & 5983 \text{ g} = 5 \text{ kg } 983 \text{ g} & 7012 \text{ g} = 7 \text{ kg } 12 \text{ g} \\ 3000 \text{ g} = 3 \text{ kg} & 6242 \text{ g} = 6 \text{ kg } 242 \text{ g} & 9005 \text{ g} = 9 \text{ kg } 5 \text{ g} \end{array}$$

4. Arvuta.

$$\begin{array}{l} 12 \text{ kg } 200 \text{ g} + 19 \text{ kg } 400 \text{ g} = 31 \text{ kg } 600 \text{ g} \\ 9 \text{ kg } 250 \text{ g} + 3 \text{ kg } 400 \text{ g} = 12 \text{ kg } 650 \text{ g} \\ 18 \text{ kg } 400 \text{ g} + 5 \text{ kg } 30 \text{ g} = 23 \text{ kg } 430 \text{ g} \\ 25 \text{ kg } 850 \text{ g} - 17 \text{ kg } 50 \text{ g} = 8 \text{ kg } 800 \text{ g} \\ 63 \text{ kg } 750 \text{ g} - 36 \text{ kg } 700 \text{ g} = 27 \text{ kg } 50 \text{ g} \\ 70 \text{ kg } 620 \text{ g} - 35 \text{ kg } 20 \text{ g} = 35 \text{ kg } 600 \text{ g} \end{array}$$

5. Võrdle: <, >, = .

$$\begin{array}{lll} 4500 \text{ g} > 3700 \text{ g} & 8 \text{ kg} > 4500 \text{ g} & 2080 \text{ g} < 2 \text{ kg } 800 \text{ g} \\ 8010 \text{ g} < 8100 \text{ g} & 6 \text{ kg} > 5007 \text{ g} & 3007 \text{ g} = 3 \text{ kg } 7 \text{ g} \end{array}$$

TONN

1. Arvuta.

$$450 \text{ kg} + \boxed{550} \text{ kg} = 1 \text{ t}$$

$$990 \text{ kg} + \boxed{10} \text{ kg} = 1 \text{ t}$$

$$780 \text{ kg} + \boxed{220} \text{ kg} = 1 \text{ t}$$

$$970 \text{ kg} + \boxed{30} \text{ kg} = 1 \text{ t}$$

$$660 \text{ kg} + \boxed{340} \text{ kg} = 1 \text{ t}$$

$$995 \text{ kg} + \boxed{5} \text{ kg} = 1 \text{ t}$$

$$340 \text{ kg} + \boxed{660} \text{ kg} = 1 \text{ t}$$

$$999 \text{ kg} + \boxed{1} \text{ kg} = 1 \text{ t}$$

2. Teisenda kilogrammideks.

$$7 \text{ t } 600 \text{ kg} = \boxed{7600} \text{ kg} \quad 9 \text{ t } 80 \text{ kg} = \boxed{9080} \text{ kg} \quad 3 \text{ t } 9 \text{ kg} = \boxed{3009} \text{ kg}$$

$$5 \text{ t } 500 \text{ kg} = \boxed{5500} \text{ kg} \quad 6 \text{ t } 40 \text{ kg} = \boxed{6040} \text{ kg} \quad 2 \text{ t } 8 \text{ kg} = \boxed{2008} \text{ kg}$$

3. Teisenda tonnideks ja kilogrammideks.

$$9000 \text{ kg} = \boxed{9} \text{ t} \quad 4256 \text{ kg} = \boxed{4} \text{ t } \boxed{256} \text{ kg} \quad 2105 \text{ kg} = \boxed{2} \text{ t } \boxed{105} \text{ kg}$$

$$7000 \text{ kg} = \boxed{7} \text{ t} \quad 1908 \text{ kg} = \boxed{1} \text{ t } \boxed{908} \text{ kg} \quad 4007 \text{ kg} = \boxed{4} \text{ t } \boxed{7} \text{ kg}$$

4. Arvuta.

$$15 \text{ t } 400 \text{ kg} + 16 \text{ t } 250 \text{ kg} = \boxed{31} \text{ t } \boxed{650} \text{ kg}$$

$$39 \text{ t } 7 \text{ kg} + 28 \text{ t } 8 \text{ kg} = \boxed{67} \text{ t } \boxed{15} \text{ kg}$$

$$14 \text{ t } 200 \text{ kg} + 9 \text{ t } 30 \text{ kg} = \boxed{23} \text{ t } \boxed{230} \text{ kg}$$

$$34 \text{ t } 170 \text{ kg} + 6 \text{ t } 30 \text{ kg} = \boxed{40} \text{ t } \boxed{200} \text{ kg}$$

$$61 \text{ t } 300 \text{ kg} - 45 \text{ t } 70 \text{ kg} = \boxed{16} \text{ t } \boxed{230} \text{ kg}$$

$$33 \text{ t } 150 \text{ kg} - 5 \text{ t } 100 \text{ kg} = \boxed{28} \text{ t } \boxed{50} \text{ kg}$$

$$60 \text{ t } 980 \text{ kg} - 18 \text{ t } 80 \text{ kg} = \boxed{42} \text{ t } \boxed{900} \text{ kg}$$

$$25 \text{ t } 150 \text{ kg} - 19 \text{ t } 8 \text{ kg} = \boxed{6} \text{ t } \boxed{142} \text{ kg}$$

5. Võrdle: <, >, = .

$$4500 \text{ kg} \boxed{>} 4 \text{ t } 50 \text{ kg} \quad 8200 \text{ kg} \boxed{=} 8 \text{ t } 200 \text{ kg} \quad 6050 \text{ kg} \boxed{=} 6 \text{ t } 50 \text{ kg}$$

$$7030 \text{ kg} \boxed{<} 70 \text{ t } 30 \text{ kg} \quad 6014 \text{ kg} \boxed{<} 6 \text{ t } 140 \text{ kg} \quad 1009 \text{ kg} \boxed{<} 1 \text{ t } 90 \text{ kg}$$

6. Kaubaauto kandejõud on 1 t 800 kg. Kuidas tuleks kastid autole laadida, et auto saaks kahe sõiduga kogu kauba kohale viia?

1. koormatäis

2. koormatäis

7. Kaubaauto kandejõime on 1 t 500 kg. Autosse on juba laaditud 800 kg raskune koorem. Kaubikusse oleks veel vaja laadida neli kasti, iga kasti raskus on 200 kg. Kas kõik kastid saab autosse laadida?

Kui palju koorem kaalub?

$$800 \text{ kg} + 4 \cdot 200 \text{ kg} = 800 \text{ kg} + 800 \text{ kg} = 1600 \text{ kg}$$

Kas koorma kaal on väiksem kui auto kandejõime?

$$1600 \text{ kg} > 1 \text{ t } 500 \text{ kg}$$

Vastus. Kõiki kaste autosse laadida ei tohi.

8. Kui palju kaaluvad need autod?

Autode kaal kokku on 7 t

Autode kaal kokku on 8 t

Sõiduauto kaalub 1 tonni, sest $3 \cdot 1 \text{ t} + 2 \cdot 2 \text{ t} = 7 \text{ t}$

Maastur kaalub 2 tonni ja $2 \cdot 1 \text{ t} + 3 \cdot 2 \text{ t} = 8 \text{ t}$

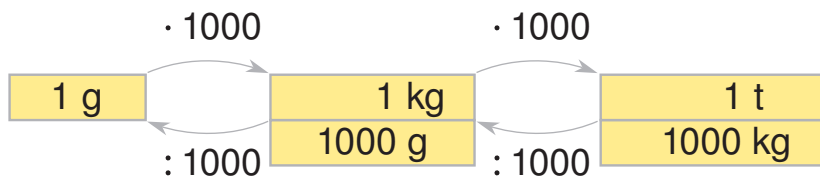
9. Buss kaalub 20 t. Helikopter on neli korda kergem. Kui palju kaalub helikopter?

$$20 \text{ t} : 4 = 5 \text{ t}$$

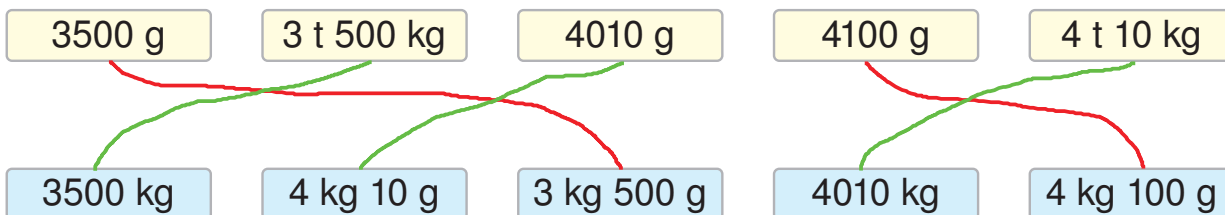
Vastus. Helikopter kaalub 5 tonni.

HARJUTAME

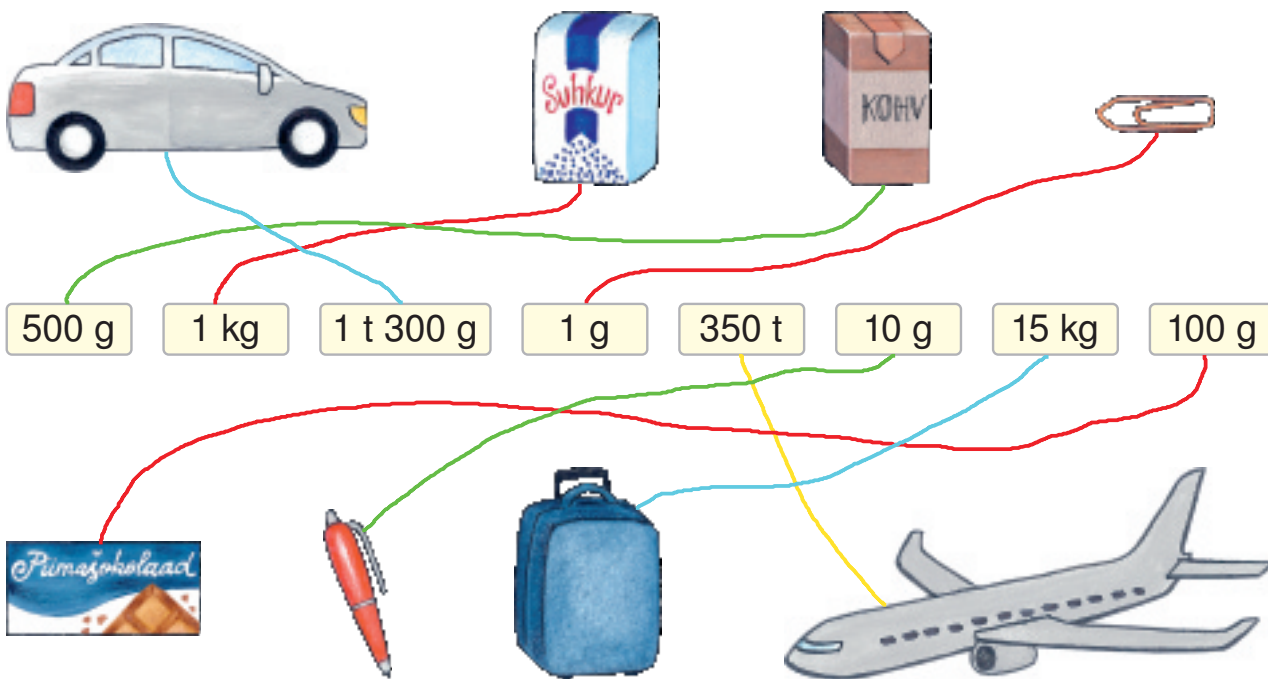
JÄTA MEELDE

1. Ühenda joonega võrdsed raskused.

2. Kui palju need esemed kaaluvad? Ühenda joonega.

3. Vaata eelmist ülesannet ja arvuta.

5 tahvlit šokolaadi kaalub

4 pakki kohvi kaalub

10 kotti suhkrut kaalub

2 lennukit kaalub

5	·	1	0	0	g	=	5	0	0	g				
4	·	5	0	0	g	=	2	0	0	0	g	=	2	kg
1	0	·	1	kg	=	1	0	kg						
2	·	3	5	0	t	=	7	0	0	t				

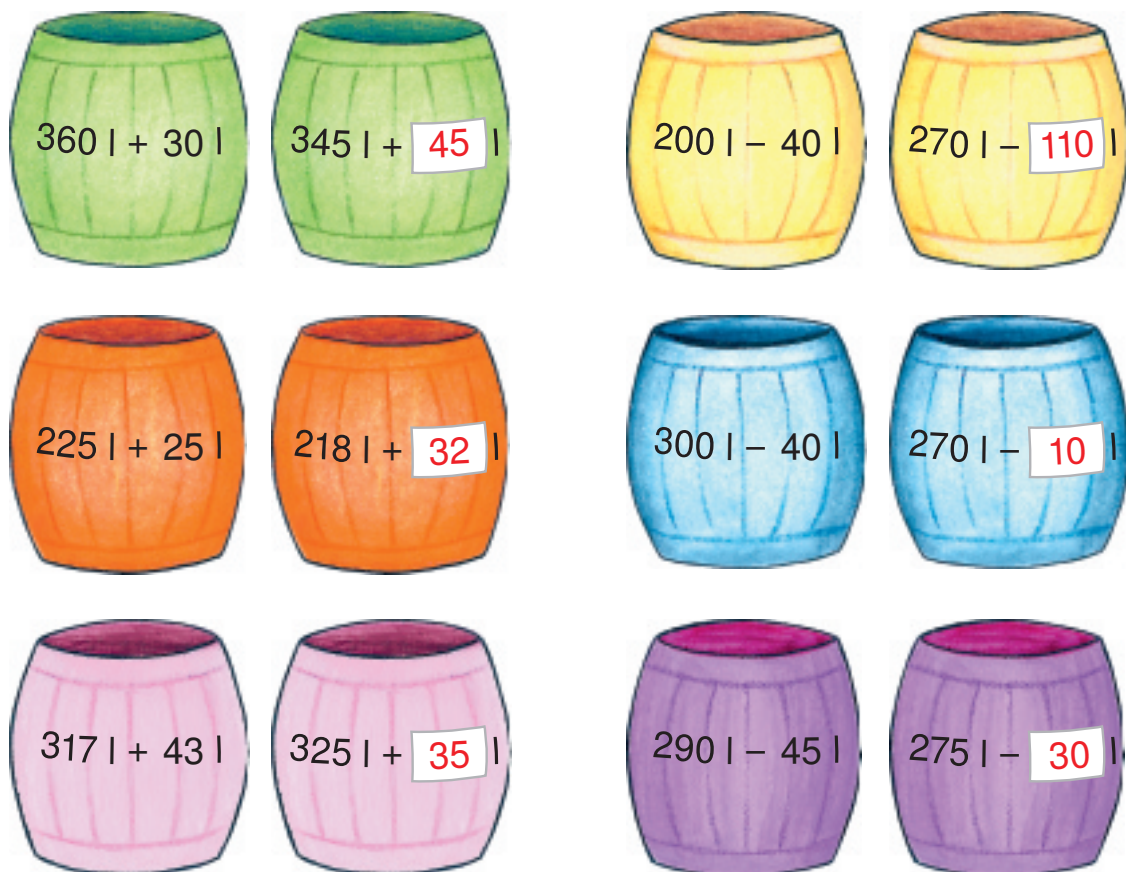
LIITER

1. Arvuta.

$4 \cdot 20 \text{ l} = \boxed{80} \text{ l} \quad 3 \cdot 23 \text{ l} = \boxed{69} \text{ l} \quad 50 \text{ l} : 2 = \boxed{25} \text{ l} \quad 24 \text{ l} : 4 = \boxed{6} \text{ l}$

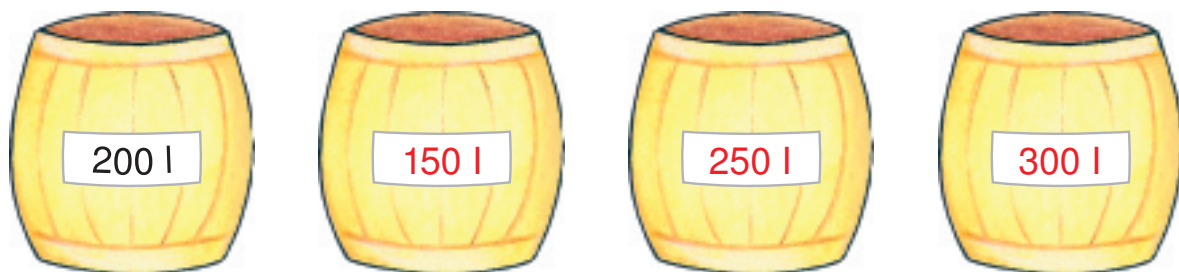
$4 \cdot 12 \text{ l} = \boxed{48} \text{ l} \quad 5 \cdot 14 \text{ l} = \boxed{70} \text{ l} \quad 88 \text{ l} : 4 = \boxed{22} \text{ l} \quad 66 \text{ l} : 3 = \boxed{11} \text{ l}$

2. Sama värvi vaatides peab olema sama palju vett. Kirjuta puuduvad arvud.

3. Kui palju vett on igas tünnis? Kirjuta iga tünni peale seal oleva vee kogus.

- Teises tünnis on 50 liitrit vett vähem kui esimeses tünnis.
- Kolmandas tünnis on 100 liitrit vett rohkem kui teises tünnis.
- Neljandas tünnis on vett poole vähem kui kõigis ülejäänud tünnides kokku.

4. Kase talus on neli lehma. Iga lehm annab päevas 12 liitrit piima. Tamme talus on kolm lehma. Iga lehm annab päevas 22 liitrit piima. Kummas talus toodetakse päevas rohkem piima?

Mitu liitrit piima toodab Kase talu päevas?	Mitu liitrit piima toodab Tamme talu päevas?
4 · 12 l = 48 l	3 · 22 l = 66 l
Vastus. Tamme talus toodetakse päevas rohkem piima.	

- 5.** Uuri pilti ja leia mitu liitrit bensiini vajavad autod tabelis toodud teekonna läbimiseks. Täida tabel.

Auto	Teekonna pikkus			
	200 km	400 km	600 km	800 km
hall	14 l	28 l	42 l	56 l
roheline	8 l	16 l	24 l	32 l
punane	20 l	40 l	60 l	80 l

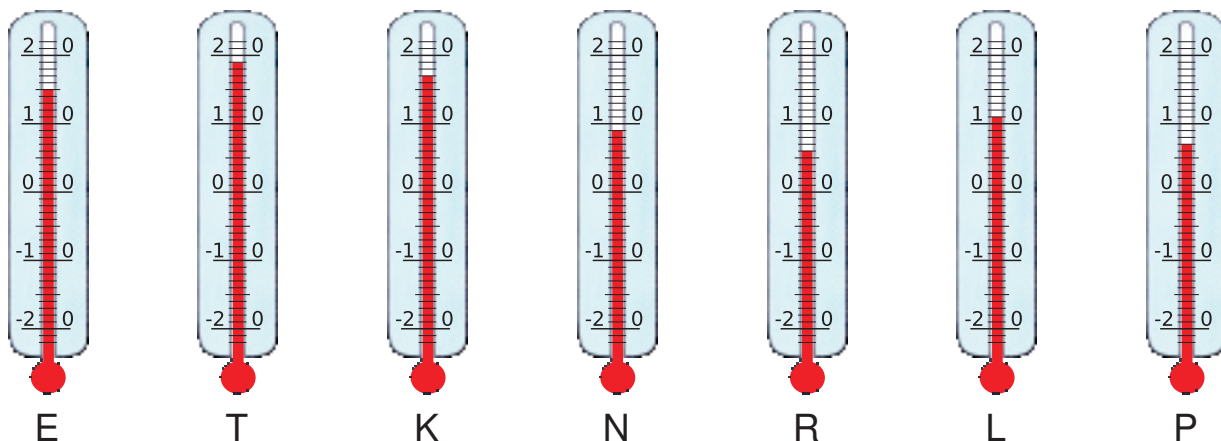
6. Grete sünnipäeval pakuti joogiks apelsinimahla, vaarikamahla ja vett. Kui kõik soovijad olid oma klaasid täitnud, oli veega täidetud klaase kolme võrra vähem kui vaarikamahlaklaase. Apelsinimahla ja vaarikamahlaga klaase oli võrdselt. Värvide klaasid vastavalt mahla värvile kollaseks või punaseks. Veeklaasid värvi helesiniseks.

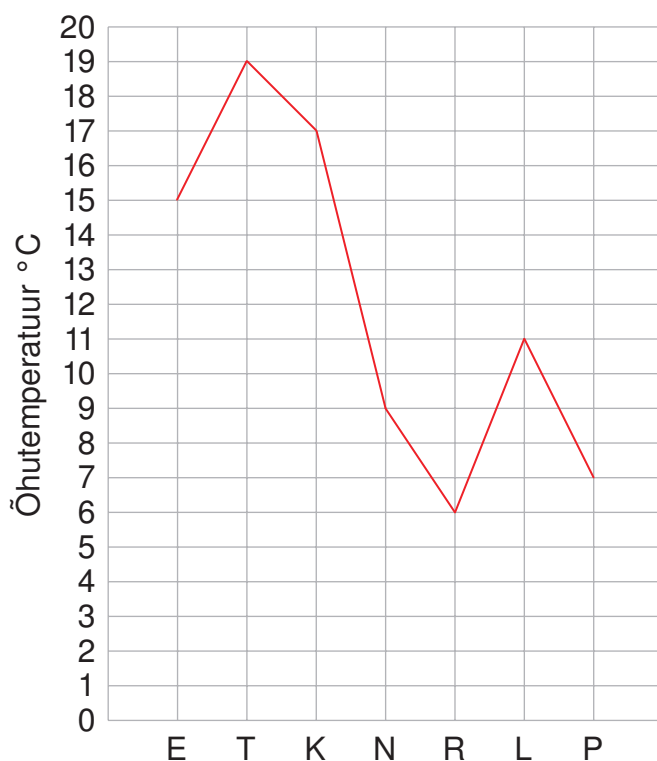
TEMPERATUURI MÕÕTMINE

1. Liisu märkis üles ühe nädala keskpäevased õhutemperatuurid. Vaata Liisu märkmeid ja joonista igale kraadiklaasile õige termomeetrinäit.

- Esmaspäeval oli sooja 15 kraadi.
- Teispäeval oli 4 kraadi soojem kui esmaspäeval.
- Kolmapäeval oli 2 kraadi jahedam kui teispäeval.
- Neljapäeval oli 8 kraadi jahedam kui kolmapäeval.
- Reedel oli 3 kraadi jahedam kui neljapäeval.
- Laupäeval oli 5 kraadi soojem kui reedel.
- Pühapäeval oli 4 kraadi jahedam kui laupäeval.

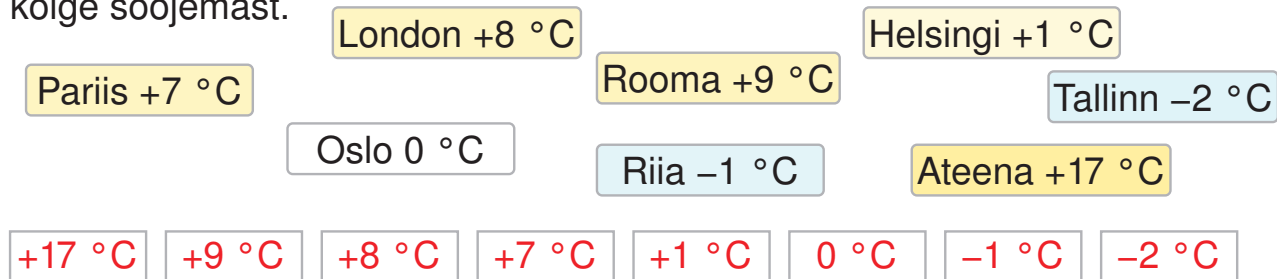

2. Koosta Liisu märgitud õhutemperatuuride põhjal joondiagramm.

3. Uuri õhutemperatuure Euroopa pealinnades.

- Järjesta 4. veebruaril 2017. aastal mõõdetud temperatuurid, alustades kõige soojemast.

- Mitme kraadi võrra oli Ateenas soojem kui Roomas?

Ateenas oli 8 kraadi võrra soojem kui Roomas.

- Mitme kraadi võrra oli Riias jahedam kui Londonis?

Riias oli 9 kraadi võrra jahedam kui Londonis.

4. Uuri internetist erinevate maailma paikade õhutemperatuure ja lõpeta laused.

Kuupäev

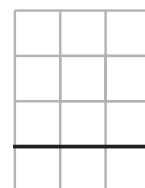
- Kõige külmem õhutemperatuur, mille leidsin, oli kraadi.

See mõõdeti (kus?) .

- Kõige soojem õhutemperatuur, mille leidsin, oli kraadi.

See mõõdeti (kus?) .

- Kõige külmema ja kõige soojema õhutemperatuuri vahe oli kraadi.

5. Praeahi on soojenenud 150 kraadini. Koogi küpsetamiseks sobiv temperatuur on 180 kraadi. Mitme kraadi võrra peab temperatuur praeahjus veel tõusma, et kook saaks küpseda?

180 °C - 150 °C = 30 °C

Vastus. Temperatuur praeahjus peab veel tõusma 30 kraadi võrra.

6. Öösel oli külma 2 °C. Päeval oli tempertuur 12 °C võrra tõusnud. Mitu kraadi sooja oli päeval?

Vastus. Päeval oli sooja 10 kraadi.

KORDAMINE

KORRUTAMINE JA JAGAMINE

1. Arvuta.

$6 \cdot 13 = 78$	$8 \cdot 11 = 88$	$5 \cdot 12 = 60$	$4 \cdot 25 = 100$
$7 \cdot 12 = 84$	$4 \cdot 15 = 60$	$4 \cdot 22 = 88$	$3 \cdot 32 = 96$
$75 : 5 = 15$	$39 : 3 = 13$	$99 : 3 = 33$	$54 : 3 = 18$
$48 : 3 = 16$	$88 : 4 = 22$	$90 : 2 = 45$	$64 : 4 = 16$

2. Arvuta.

- Leia arvude 5 ja 14 korrutis.
- Leia arvude 60 ja 4 jagatis.
- Suurenda arvu 8 12 korda.
- Vähenda arvu 66 kolm korda.

		5	·	1	4	=	7	0				
		6	0	:		4	=	1	5			
		8	·	1	2	=	9	6				
		6	6	:		3	=	2	2			

3. Vanaema soovib osta kuus uut tassi. Kuidas oleks kõige soodsam osta?

3	·	1	4	€	=	4	2	€	2	·	1	8	€	=	3	6	€	1	·	3	0	€	=	3	0	€
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Vastus. Kõige soodsam oleks osta üks 30 eurone kuue tassiga komplekt.

4. Ajakiri ilmub korra kuus. Üks väljaanne maksab 3 eurot. Isa tellis ajakirja terveks aastaks. Aastatellimus maksis 30 eurot. Mitu eurot oleks isa pidanud aastas rohkem maksma, kui ta oleks ajakirja ostnud üksiknumbritena?

Mitu eurot aastas maksaks ajakirja ostes üksiknumbritena?	Mitu eurot on üksiknumbritena ostmine aastatellimusest kallim?
12 · 3 € = 36 €	36 € - 30 € = 6 €
Vastus. Isa oleks pidanud aastas 6 eurot rohkem maksma, kui ta oleks ajakirja ostnud üksiknumbritena.	

LIIDAME JA LAHUTAME

1. Koosta nende numbritega kaks kolmekohalist arvu nii, et nende arvude

- summa oleks võimalikult suur.
- vahe oleks võimalikult väike.

	1	1		
		9	6	4
	+	7	5	1
		1	7	1
		5		

1		5		7
	4		6	
				9

		.	.	10
		6	1	4
	-	5	9	7
			1	7

	1			
		9	6	2
	+	7	3	0
		1	6	2

		3		6
	2			
0			9	
			7	

		.	.	10
			0	
	-		9	
				9

	1			
		6	4	1
	+	5	2	0
		1	1	6
				1

0		1		5
	2		4	
				6

		.	.	10
			0	
	-		6	
			3	9

	1	1		
		9	7	4
	+	8	6	3
		1	8	3
			7	

	4		7	9
3				
	6		8	

		.	.	10
		7	3	4
	-	6	9	8
			3	6

2. Arvuta.

$$4 \cdot 15 + 44 : 4 = 60 + 11 = 71$$

$$80 : 4 + 3 \cdot 25 = 20 + 75 = 95$$

$$8 \cdot 12 - 64 : 4 = 96 - 16 = 80$$

$$4 \cdot 22 - 75 : 5 = 88 - 15 = 73$$

$$(56 + 16) : 4 = 14 + 4 = 18$$

$$(45 + 35) : 5 = 9 + 7 = 16$$

$$(31 - 19) \cdot 6 = 12 \cdot 6 = 72$$

$$(61 - 48) \cdot 5 = 13 \cdot 5 = 65$$

3. Arvuta.

- Leia arvude 2120 ja 20 summa.
- Leia arvude 3560 ja 40 vahe.
- Suurenda arvu 4500 arvu 3000 võrra.
- Vähenda arvu 7800 arvu 500 võrra.

2	1	2	0	+	2	0	=	2	1	4	0
3	5	6	0	-	4	0	=	3	5	2	0
4	5	0	0	+	3	0	0	=	7	5	0
7	8	0	0	-	5	0	=	7	3	0	0

MÕÕDAME JA JOONESTAME

1. Teisenda.

$$8 \text{ dm } 7 \text{ cm} = \boxed{87} \text{ cm} \quad 9 \text{ dm } 4 \text{ cm} = \boxed{94} \text{ cm} \quad 5 \text{ dm } 5 \text{ cm} = \boxed{55} \text{ cm}$$

$$8 \text{ dm } 7 \text{ cm} = \boxed{870} \text{ mm} \quad 9 \text{ dm } 4 \text{ cm} = \boxed{940} \text{ mm} \quad 5 \text{ dm } 5 \text{ cm} = \boxed{550} \text{ mm}$$

$$3 \text{ m} = \boxed{300} \text{ cm} \quad 8 \text{ m} = \boxed{800} \text{ cm} \quad 20 \text{ m} = \boxed{2000} \text{ cm}$$

$$3 \text{ m} = \boxed{30} \text{ dm} \quad 8 \text{ m} = \boxed{80} \text{ dm} \quad 20 \text{ m} = \boxed{200} \text{ dm}$$

$$9000 \text{ m} = \boxed{9} \text{ km} \quad 4000 \text{ m} = \boxed{4} \text{ km} \quad 9 \text{ km} = \boxed{9000} \text{ m}$$

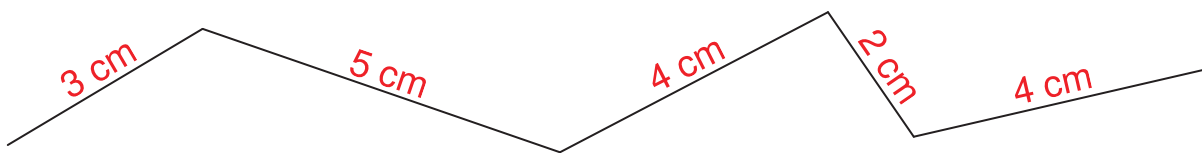
$$5000 \text{ m} = \boxed{5} \text{ km} \quad 6000 \text{ m} = \boxed{6} \text{ km} \quad 3 \text{ km} = \boxed{3000} \text{ m}$$

2. Võrdle: <, >, = .

$$7 \text{ km} \boxed{=} 7000 \text{ m} \quad 900 \text{ m} \boxed{<} 1 \text{ km} \quad 7 \text{ km} \boxed{>} 6900 \text{ m}$$

$$4 \text{ km} \boxed{>} 3000 \text{ m} \quad 4200 \text{ m} \boxed{=} 4 \text{ km } 200 \text{ m} \quad 4 \text{ km} \boxed{<} 4010 \text{ m}$$

3. Mõõda ja arvuta murdjoone pikkus. Märki lülidele nende pikkused. Joonesta teine murdjoon, mis on sama pikk, aga koosneb kolmest lülis.

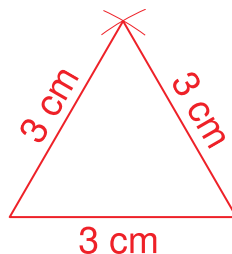

$$\boxed{3 \text{ cm} + 5 \text{ cm} + 4 \text{ cm} + 2 \text{ cm} + 4 \text{ cm} = 18 \text{ cm}}$$

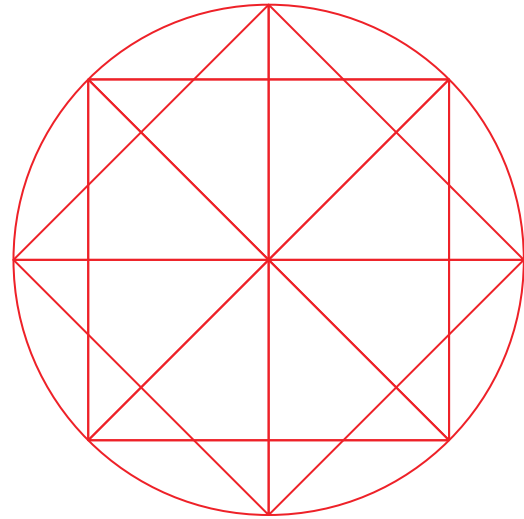
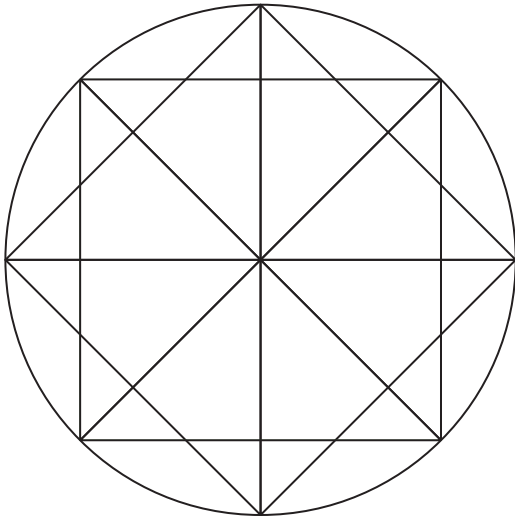
4. Joonesta võrdkülgne kolmnurk, mille ümbermõõt on 9 cm.

$$P = 3 \cdot a = 9 \text{ cm}$$

$$a = 9 \text{ cm} : 3 = 3 \text{ cm}$$

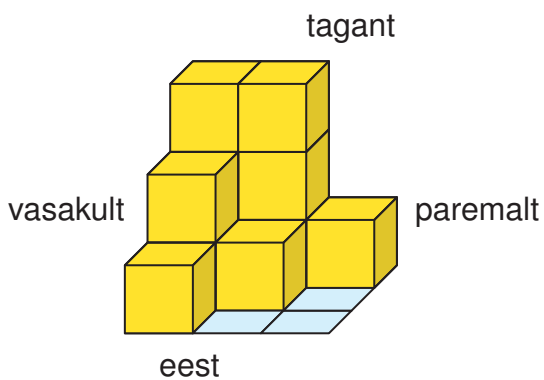

5. Joonesta sirkli ja joonlaua abil samasugune joonis. Mitu kolmnurka on sellel joonisel?

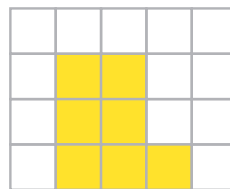

Mina leidsin 40 kolmnurka.

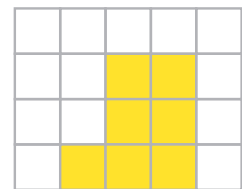
6. Uuri kuupidest laotud kujundit. Koosta ehitusskeem ja kirjuta joonise juurde, kas vaated sellest kujundist on tehtud eest, tagant, paremalt või vasakult.

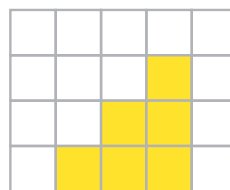
3	3	1
2	1	
1		

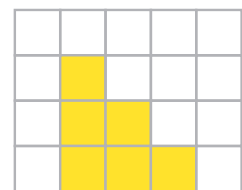
eest

tagant

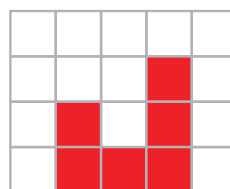
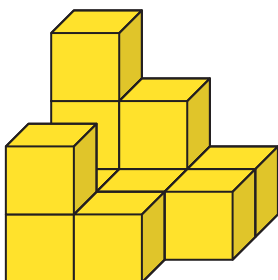

paremalt

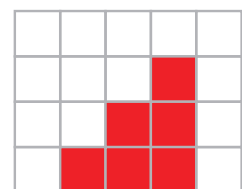

vasakult

7. Joonista ise vaated.

paremalt

tagant

MÕÕTÜHIKUD KAALUMISEL

1. Teisenda grammideks.

$$8 \text{ kg } 500 \text{ g} = \boxed{8500} \text{ g} \quad 2 \text{ kg } 24 \text{ g} = \boxed{2024} \text{ g} \quad 7 \text{ kg } 7 \text{ g} = \boxed{7007} \text{ g}$$

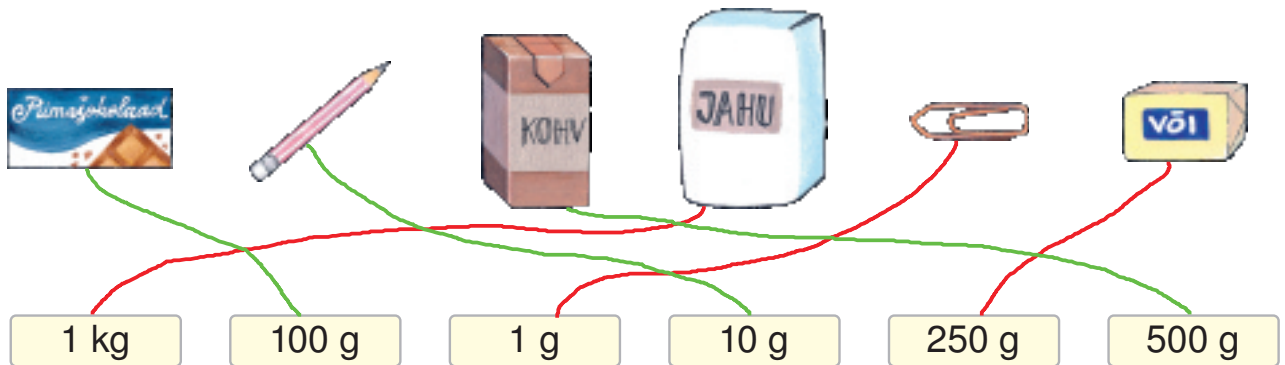
$$3 \text{ kg } 425 \text{ g} = \boxed{3425} \text{ g} \quad 6 \text{ kg } 30 \text{ g} = \boxed{6030} \text{ g} \quad 4 \text{ kg } 4 \text{ g} = \boxed{4004} \text{ g}$$

2. Teisenda tonnideks ja kilogrammideks.

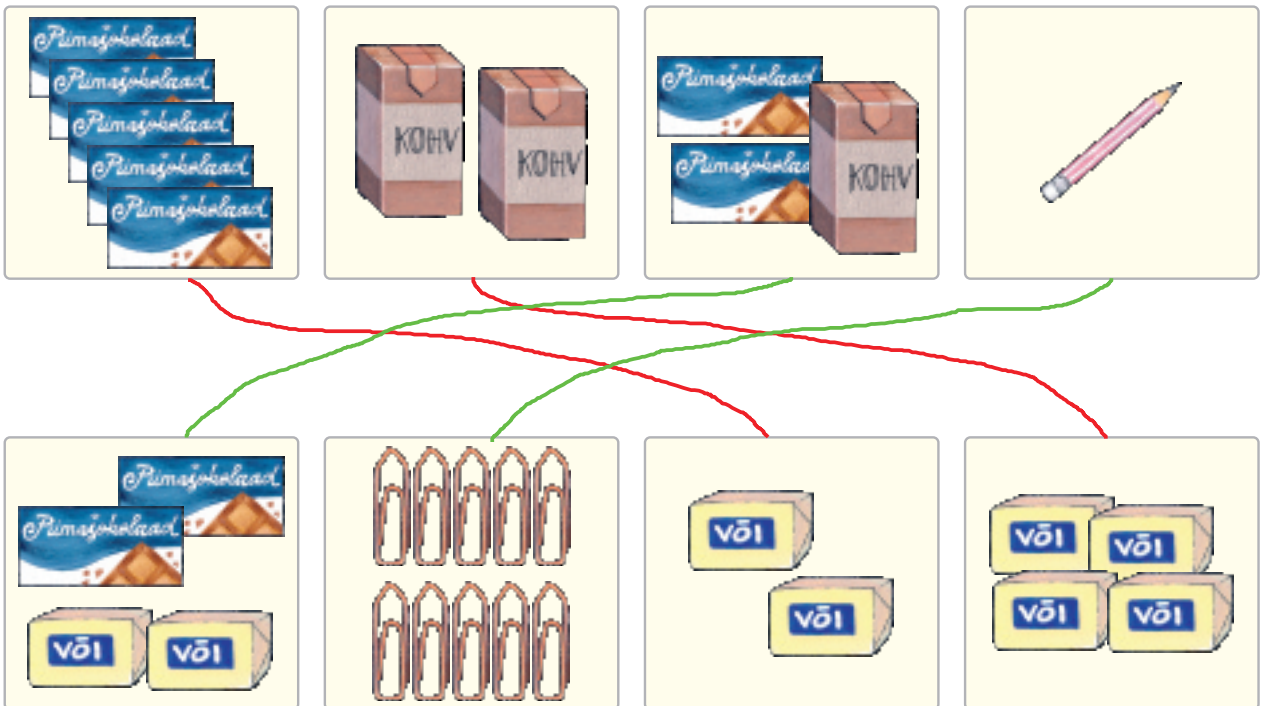
$$8000 \text{ kg} = \boxed{8} \text{ t} \quad 1246 \text{ kg} = \boxed{1} \text{ t } \boxed{246} \text{ kg} \quad 5041 \text{ kg} = \boxed{5} \text{ t } \boxed{41} \text{ kg}$$

$$6000 \text{ kg} = \boxed{6} \text{ t} \quad 8703 \text{ kg} = \boxed{8} \text{ t } \boxed{703} \text{ kg} \quad 2006 \text{ kg} = \boxed{2} \text{ t } \boxed{6} \text{ kg}$$

3. Ühenda joonega ese ja selle kaal.

4. Kui palju kaaluvad need ostud kokku? Ühenda joonega ostud, mis on kaalult võrdsed.

LIITER

1. Arvuta ja värvi.

$\frac{1}{2}$ kannust on täidetud

$\frac{1}{3}$ kannust on täidetud

$\frac{1}{4}$ kannust on täidetud

2. Uuri kannude mahtu ja täida lüngad.

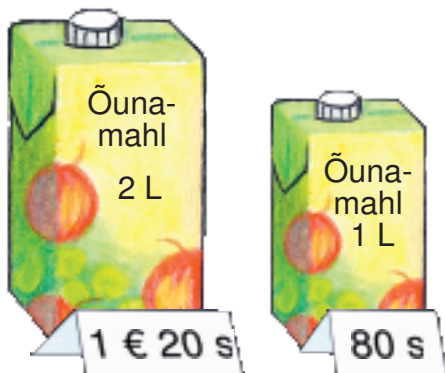

- Valge kannu täitmiseks peab sinna valama 2 sinise kannu täit.
- Valge kannu täitmiseks peab sinna valama 4 kollase kannu täit.
- Sinise kannu täitmiseks peab sinna valama 2 kollase kannu täit.

3. Külmikus on liiter piima. Hommikusöögiks joovad Timmu ja Liisu kumbki veerand liitrit piima. Lõunasöögiks soovib ema teha magustoitu, milleks on vaja pool liitrit piima. Kas magustoidu tegemiseks on piisavalt piima?

$\frac{1}{4} \text{ l} + \frac{1}{4} \text{ l} + \frac{1}{2} \text{ l} = 1 \text{ l}$
Vastus. Jah, magustoidu tegemiseks on piisavalt piima.

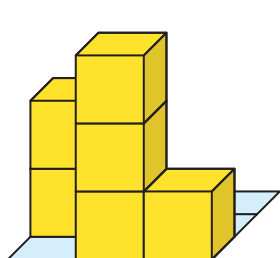
4. Kumb mahl on soodsam? Põhjenda.

$1 \text{ € } 20 \text{ s} : 2 = 60 \text{ s}$
Suuremas, 2 liitrisel pakendis olev mahl on soodsam kuna 1 liitri hind on 60 senti, mis on väiksema paki hinnast odavam.

NUPUTAME

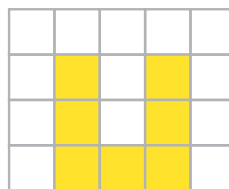
1. Ühenda vaated kujundiga ja koosta igale kujundile vastav ehitusskeem.

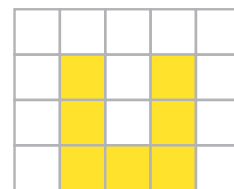
1		
2		
	3	1

1

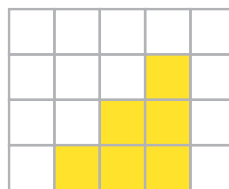
A

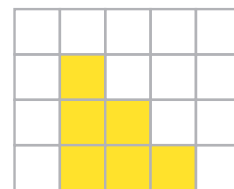
eest

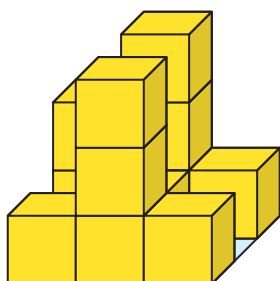
tagant

vasakult

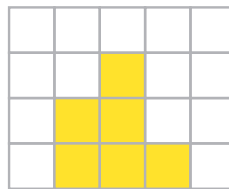
paremalt

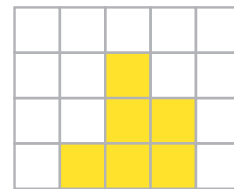
2	3	1
	1	
1	3	1

2

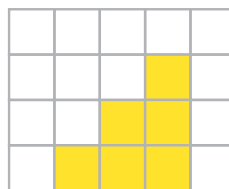
B

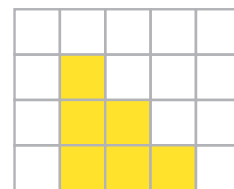
eest

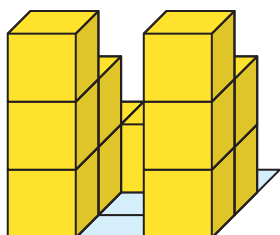
tagant

vasakult

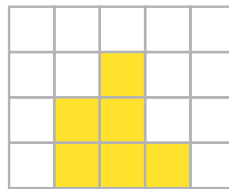
paremalt

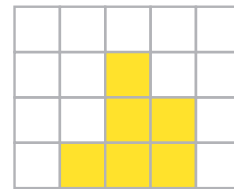
1	1	
2		2
3		3

3

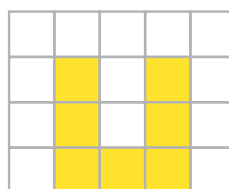
C

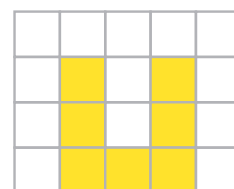
eest

tagant

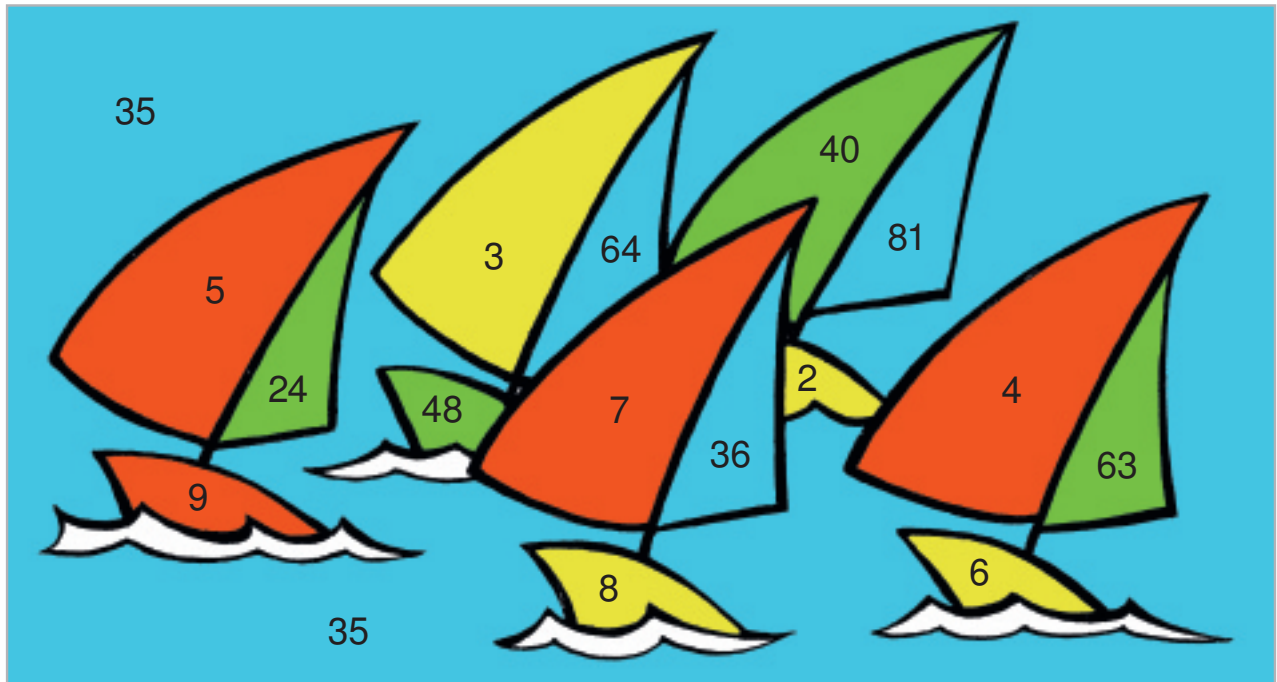
vasakult

paremalt

2. Värvi pilt. Esimese tulba vastustega kohad värvi siniseks, teise tulba vastustega kohad punaseks, kolmanda tulba vastustega kohad roheliseks ja neljanda tulba vastustega kohad kollaseks.

$7 \cdot 5 = 35$	$25 : 5 = 5$	$8 \cdot 3 = 24$	$18 : 6 = 3$
$8 \cdot 8 = 64$	$45 : 5 = 9$	$6 \cdot 8 = 48$	$72 : 9 = 8$
$9 \cdot 9 = 81$	$42 : 6 = 7$	$8 \cdot 5 = 40$	$14 : 7 = 2$
$6 \cdot 6 = 36$	$24 : 6 = 4$	$9 \cdot 7 = 63$	$54 : 9 = 6$

3. Lahenda salakiri.

$9 \cdot 11 - 4 \cdot 7 = 99 - 28 = 71$	A
$65 : 5 + 2 \cdot 8 = 13 + 16 = 29$	E
$70 : 5 + 2 \cdot 25 = 14 + 50 = 64$	I
$8 \cdot 12 - 9 \cdot 5 = 96 - 45 = 51$	L
$6 \cdot (41 - 28) + 9 = 78 + 9 = 87$	S
$9 \cdot (33 - 26) + 15 = 63 + 15 = 78$	T
$50 : (21 - 19) + 60 = 25 + 60 = 85$	U
$75 : (22 - 17) + 35 = 15 + 35 = 50$	V

64	51	85	87	71	78
I	L	U	S	A	T

87	85	50	29
S	U	V	E

SISUKORD

Arvud tuhandest kümne tuhandeni	4
Arvud tuhandest kümne tuhandeni	6
Arvud tuhandest kümne tuhandeni	8
Pikkuste mõõtmine. Millimeeter	10
Sentimeeter	12
Detsimeeter	14
Meeter	16
Harjutame	18
Kilomeeter	20
Kordamine	22
Ring ja ringjoon	24
Võrdkülgne kolmnurk	26
Võrdkülgse kolmnurga joonestamine	26
Võrdkülgse kolmnurga ümbermõõt	28
Kirjalik liitmine	30
Kirjalik lahutamine	31
Kirjalik liitmine üleminekuga	32
Kirjalik liitmine üleminekuga	33
Kirjalik liitmine üleminekuga	34
Harjutame	35
Liidame 10 000 piires	36
Kirjalik lahutamine üleminekuga	37
Kirjalik lahutamine üleminekuga	38
Harjutame	39
Kirjalik lahutamine 10 000 piires	40
Harjutame	41
Mõõtühikud kaalumisel	42
Gramm	42
Kilogramm	44
Tonn	46
Harjutame	48
Liiter	50
Temperatuuri mõõtmine	52
Kordamine	54
Korrutamine ja jagamine	54
Liidame ja lahutame	55
Mõõdame ja joonestame	56
Mõõtühikud kaalumisel	58
Liiter	59
Nuputame	60

Piltmõistatus lk 35

1045	1253	1239	1660	1285
707	1452	1139	1628	1594
1158	1479	669	1648	1185

Piltmõistatus lk 39

360	267	409	556	198
245	179	166	199	158
311	143	284	276	290

Piltmõistatus lk 35

Piltmõistatus lk 39

